

„თეოლოგიის განვითარებას უწყობს ქართული სასულიერო განათლების განვითარება... თეოლოგიის განვითარებას უწყობს ქართული სასულიერო განათლების განვითარება... თეოლოგიის განვითარებას უწყობს ქართული სასულიერო განათლების განვითარება...“

სობის მოამბე

№12 (7054) * 14 0360სო,
სამშაბათი * 2011 წელი.

შპსი 50 თბილისი

„აგვისტოს 5 დღე“ პრემიერა თბილისში

ჩვენ ვართ ერი, რომელსაც აქვს უნიკალური ნიჭი გაუძლოს ყველა გასაჭირს და რა ქართველიმაც არ უნდა გადაუაროს, რა ქარიშხალმაც არ უნდა წააქციოს, წამოდგეს ფეხზე და ცხოვრება განაგრძოს ისე, თითქოს არაფერი მომხდარა.

ვფიქრობ, ეს არის ჩვენი გადარჩენის მთავარი მიზეზი. ყველაფრის მიუხედავად, შევინარჩუნეთ ჩვენ მრავალეთნიკური ერთობა და მრავალფეროვანი კულტურა, გახსნილობა და მუდმივი ლტოლვა ცივილიზებული სამყაროსკენ. ასევე შევინარჩუნეთ წარმოუდგენელი უნარი ყოველთვის გავიმართოთ წელში, ყოველთვის წამოდგეთ ფეხზე.

მიხეილ სააკაშვილი, საქართველოს პრეზიდენტი

პრემიერაზე თბილისში ფილმის „აგვისტოს 5 დღე“ რეჟისორი რენე პარლინი და მთავარი როლის შემსრულებელი ენდი გარსია ჩამოვიდნენ. თვითმფრინავიდან ჩამოსული რენე პარლინი მიწაზე გაწვა და საქართველოს ეამბოროა:

„როდესაც პირველად ჩამოვედი, ზუსტად არ ვიცოდი, როგორი ფილმი უნდა გადაემდო, ვესაუბრებოდი ომის დროს დაზარალებულ ხალხს, პოლიტიკოსებს, ჟურნალისტებს, ყველას, ვისაც ჩემთვის მნიშვნელოვანი ინფორმაციის მოწოდება შეეძლო. შედეგად, დაგროვდა მასალა, რომელიც სცენარად, სცენებად, კადრებად იქცა. ამ ფილმით მინდოდა, გამოეხატა ჩემი სათქმელი თქვენი ქვეყნის მიმართ რუსეთის მხრიდან გამოვლენილ აგრესიაზე. მეც პატარა ქვეყნიდან გახლავართ. ფინეთში, საქართველოს მსგავსად, 5 მილიონი მოსახლე ცხოვრობს. რუსეთის წინააღმდეგ ჩემს წინაპრებსაც უბრძოლიათ და ისინი ამასობაზე, რომ მე ეს ფილმი გადავიღე.“ – ამბობს რეჟისორი.

დაახლოებით იგივე განწყობა ჰქონდა ენდი გარსიასაც, რომელმაც შურნალისტებს უთხრა: „ამ ფილმში აღწერილი ამბავი მხოლოდ ერთი ქვეყნის ისტორიის ფრაგმენტი არ გახლავთ, ჩემთვის ეს უფრო ზოგადი ამბავია, რომელიც, სამწუხაროდ, ნებისმიერ ქვეყანაში შეიძლება მოხდეს. „აგვისტოს 5 დღე“ ომის საწინააღმდეგო ფილმად ვაფასებ. თავად კუბიდან გახლავართ, იმ ქვეყნიდან, რომელიც წლების განმავლობაში და ახლაც გარკვეული გამოწვევების წინაშე დგას. ამიტომ ჩემთვის კარგად ნაცნობია გრძობა, როდესაც ადამიანის ან ქვეყნის თავისუფლებას ეხებიან. ჩემთვის, როგორც პიროვნებისთვის, მშვიდობა და თავისუფლება ყველაზე მნიშვნელოვანი ცნებებია.“

„აგვისტოს 5 დღის“ გადამღები

ჯგუფისა და მსახიობების ნაწილის გარდა, თბილისში ფილმის პრემიერაზე დასასწრებად შერონ სტოუნიც ჩამობრძანდა. მსახიობს აღნიშნულ ფილმთან კავშირი არ აქვს, სულაც არ ნიშნავს, რომ მისი აქ ყოფნა უადვილა-მსგავსი სინჯის ვარსკვლავების პრემიერაზე მოწვევა მიღებული ფორმაა, მით უმეტეს, რომ შერონ სტოუნს საქველმოქმედო მიზნებიც ამოძრავებდა. ის თბილისში საკუთარი სურვილით ჩამოვიდა და ფილმის ჩვენების შემდეგ რუსთაველის თეატრში გამართულ საქველმოქმედო მიღებასაც უმასპინძლა.

* * *

პოლიციის ვარსკვლავი შერონ სტოუნის სრულიად საქართველოს კათოლიკოს-პატრიარქს ილია მეორეს შესვლა. პატრიარქმა სტუმართან ხელვნებაზე ისაუბრა და საკუთარი ნაწარმოებები – „აკვე მარია“, და „სანქტუსი“ მოასმენინა. პოლიციის ვარსკვლავს ილია მეორემ მის მიერვე დაწერილი ხატები დაათვალიერებინა და ღვთისმშობლის ხატი აჩუქა.

* * *

რუსთაველის თეატრში გამართულმა საქველმოქმედო წვეულებამ, რომელსაც პოლიციის მეგავარსკვლავები შერონ სტოუნის და ენდი გარსია ესწრებოდნენ, 1,5 მილიონი ლარი შეაგროვა. წვეულებაზე მოსაწვევი 5.000-იდან 10.000 დოლარამდე ღირდა. ფული ქართველმა ბიზნესმენებმა გაიღეს. თანხას 2008 წლის საქართველო-რუსეთის ომში დაღუპული გმირების ოჯახებს ბიზნესსოციალიზაცია გაუნაწილებს.

სოხელი ახალგაზრდები პირობა „პასხიოტი“ ეგიდით ანაქლიაში ბაეზგაზრდა

წლებანდელი ახალგაზრდა „პატრიოტთა“ ბანაკი განსაკუთრებული ინტენსივობით არასდროს... „პატრიოტთა“ ბანაკი უკვე ბევრი ქვეყნის ბანაკს სჯობს და იმედი მაქვს, რომ ეს ტენდენცია კიდევ უფრო მძლავრად გაგრძელდება.

ვლადიმერ ვარკელაშვილი

ფოტო არქივიდან

პროგრამა „პასხიოტი“ საქართველოს პრეზიდენტის ინიციატივით 2005 წლიდან მოქმედებს. ამ პროგრამით ახალგაზრდები სპორტულ, კულტურულ შემეცნებით და სავანანათლებლო ღონისძიებებში ერთვებიან და საკუთარ შესაძლებლობებს უზიარებენ ერთმანეთს.

ახალგაზრდული პროგრამა „პატრიოტი“ მიზანია სოციალური ინტეგრაციის ხელშეწყობა, ახალგაზრდების ფიზიკური, სულიერი და ინტელექტუალური პოტენციალის ამაღლება, აქტიური და ჯანსაღი ცხოვრების წესის პოპულარიზაცია. სწორედ ამ მიზნით სობის მუნიციპალიტეტის 15 ახალგაზრდამ 6 ივნისს ახალგაზრდულ ბანაკ „ანაკლიას“ მიაშურა, სადაც საერთაშორისო ახალგაზრდული პროგრამა „პატრიოტი“ ხორციელდება. ბანაკი „ანაკლია“ ოფიციალურად 1 ივნისს გაიხსნა. სოხელი ახალგაზრდები ბანაკის მე-2 ნაკადის წევრები გახდნენ... ბანაკი მოწყობილია ევროპული

სტანდარტების შესაბამისად და ყოველ წელიწადს სიახლეებს სთავაზობს ახალგაზრდებს.

ბანაკში მონაწილეობა შერჩევამდე სიახლეები გაჩნდა. წელს ახალგაზრდებმა თვითონ შეავსეს ონლაინ-სააპლიკაციო ფორმები და კითხვარზე გაცემული პასუხების საფუძველზე იქნენ შერჩეულნი. პროგრამაში მონაწი-

ლეობას იღებენ სობის მუნიციპალიტეტის 14-17 წლამდე ასაკობრივი ჯგუფის ახალგაზრდები და ისინი 10 დღის განმავლობაში საქართველოს სხვადასხვა კუთხის წარმომადგენლებთან ერთად გაიდრმაგებენ განათლებასა და პატრიოტულ სულისკვეთებას.

სურათზე: საქართველოს პრეზიდენტი მიხეილ სააკაშვილი პატრიოტებთან. 2005 წელი, ძ. სობი. მერი ლაგვილავას ფოტო

უნიკალური აღმოჩენა სობის მონასტერში

სობის მონასტერში მეცნიერებმა წმიდა ნინოს ფრესკა აღმოაჩინეს. ფრესკის გვერდზე კარგად იკითხება ქართველთა სათაყვანებელი წმინდანის სახელი „ნინო“. წინასწარი ვარაუდით ფრესკა XVI საუკუნით დათარიღდა, იგი წმინდა ნინოს ყველაზე აღრინდელი ფრესკაა სამეგრელოში, ეს ადასტურებს დიდი ივანე ჯავახიშვილის მოსაზრებას, რომ გვიან შუა საუკუნეებში დაქუცმაცებულ და გათითოკაცებულ საქართველოს დედა-ეკლესია აერთიანებდა.

კოკისპირულმა წვიმამ დელეებისა და მდინარის უცარი აღიდგა გამოიწვია

კოკისპირულმა წვიმამ, რომელმაც დელეებისა და მდინარის შენაკადების უცარი აღიდგა გამოიწვია, პრობლემები შეუქმნა მოსახლეობის საკარმიდამო ნაკვეთებსა და სასოფლო-სამეურნეო სავარგულებს. მუნიციპალიტეტის გამგებელმა შესაბამისი სამსახურების წარმომადგენლებთან ერთად სოფელ ხამისქურის, ხეთის, პირველი მაისის, ნოჯიხევის ტერიტორიულ ერთეულებში დაათვალიერა დატბორილი ნაკვეთები, გამწოვი კოლექტორები, არხები. გამგებობის რწმუნებულებს მიეცათ ღვაწლად მუშაობის განსაკუთრებულ რეჟიმში გადასვლისა, რაც წვიმის შესაძლო გაგრძელებასთანა დაკავშირებული.

მიხეილ სააკაშვილი-არსებულ რიგში მოდელი: პეტიონის სხვაგვარად და ელზინის ქაოსი, საქართველომ მისივე მოდელით ჩაანაცვლა

„საბჭოთა კავშირის ყოფილ ტერიტორიაზე არსებობდა ორი მოდელი: ერთი არის პუტინის სტაბილურობა, ხოლო მეორე-ელცინის ქაოსი. საქართველომ კი, ყველას აჩვენა მესამე მოდელი, რომელიც სრულ განვითარებას, ახალი სასტუმროების, ახალი ბულვარის, ულამაზესი ხიდის მშენებლობას და ბევრ სხვას გულისხმობს.“-განაცხადა მიხეილ სააკაშვილმა ანაკლიის პატრიოტთა ბანაკში სტუმრობისას.

მისივე თქმით, ქვეყანამ, რომელიც არის დემოკრატიული და თავისუფალი, პოსტსაბჭოთა ხალხს ეს აღმავლობა დაანახა.

„აღამიანები, რომლებიც საქართველოში ყოფილი საბჭოთა კავშირის რესპუბლიკიდან ჩამოდიან, ამბობენ: მესამე მოდელი ნამდვილად არსებობსო. ჩვენც სწორედ ამიტომ ვართ მათთვის საშიში და ამის გამო ეშლებათ ნერვები“-აღნიშნა მიხეილ სააკაშვილმა.

ამასთან, ქვეყნის პირველი პირის შეფასებით, აღნიშნული ორი მოდელი ეფუძნებოდა ერთა შორის განსხვავებას, ერთა დაყოფას და ერთმანეთზე გადაკიდებასა და დაპირისპირებას, სხვადასხვა რელიგიური აღმსარებლობისა და კულტურის მქონე ადამიანებით მანიპულირებას და ამ მეთოდით მართვას. მესამე-საქართველოს მიერ შემუშავებული ახალი მოდელი კი საქართველოში მცხოვრები ეთნიკური წარმომავლობის ადამიანების გაერთიანებას გულისხმობს.

„ჩვენი სისუსტე იყო ის, რომ ყოველთვის გვაპირისპირებდნენ. როდესაც 90-იან წლებში რუსეთი აფხაზეთში ხელს აფათურებდა, ერთმანეთთან დაპირისპირეს ეთნიკური ქართველები, გალელები და ონამჩიელები, სოხუმელები და ზუგდიდელები, აფხაზები და ქართველები, სომხები და ქართველები... ესეც ჩვენი სისუსტე იყო და ამის შემდეგ, ხელის ფართო მათთვის ძალიან ადვილი გახდა. მაშინ რომ ის გამოცდილება გვექონოდა, რომელიც დღეს გვაქვს, რუსეთის იმპერია ვერაფერს დაგვაკლებდა, მაგრამ სჯობს გვიან, ვიდრე არასდროს. უნდა ვისწავლოთ, რათა ჩვენ საწინააღმდეგოდ დღეს მაინც ვერაფერს ვერ მოახერხოს ყოველივე ამით მანიპულირება. ის, რასაც აქ ვეკმნით, სამუდამოდ დარჩება საქართველოს ისტორიაში, რადგან მას გადაწყვეტილი სიმბოლური მნიშვნელობა აქვს თავისუფლებისმოყვარე ყველა ერისთვის საქართველოს გარეშე.“

შემო. ამიტომ, აქ ჩემთვის არის პატარა უტოპია-ამ ულამაზეს ბულვარში თქვენ ხელდასხვად ველოსიპედის გზებს, ახალ აკვადრებს, იალქნიან ნაგებს, შადრევნებს... იცით, რომ ზოგიერთი ოპოზიციონერი მეფე „შადრევან პირველს“ მიწოდებს და ეს სულაც არ მწყნის. ჯობია „შადრევან პირველი“ გიწოდონ, ვიდრე ჩინგიზ ხანი ან რომელიმე სხვა მსგავს მმართველს შეგადარონ. მინდა, რომ ყველამ გავითავისოთ-ყოველივე ეს იმისთვის კედება, რათა უკეთესად გავიცნოთ ერთმანეთი“-აღნიშნა სააკაშვილმა.

გარდა ამისა, საქართველოს პრეზიდენტის თქმით, პირადად მისთვის „თანასწორობის სტანდარტი არის ის, რომ შეეცვალებოდა ელიტური წყობა, რომლის პირობებში, ერთი და იგივე ათასი, ხუთი ათასი ან თუნდაც ათი ათასი კაცი ერთსა და იმავე ქუჩაზე, ერთსა და იმავე ადგილზე, წვევტად როგორ ეცხოვრა დანარჩენ 5 მილიონს და თქვენი აზრი სულ არ აინტერესებდა“.

„ეს, ერთხელ და სამუდამოდ, წარსულს ჩაბარდა. მათ არ აინტერესებდათ არც სხვა ქართველების, არც ქართველი აზერბაიჯანელებისა და არც ქართველი სომხების აზრი. ამ ერთობას დღეს ყველანი ერთად ვეკმნით და მსურს, რომ ეს ბანაკი იყოს იმის სიმბოლო, თუ რას ნიშნავს მაღალი სტანდარტი, თუნდაც, რამდენიმე დღით“-განმარტა საქართველოს პირველმა პირმა.

დავით ბაქრაძემ დიდი ბრიტანეთის ხელისუფლების წარმომადგენლებთან შეხვედრები გამართა

საქართველოს პარლამენტის თავმჯდომარე დავით ბაქრაძემ ბრიტანეთის ხელისუფლების წარმომადგენლებს რუსეთის მიერ საქართველოს ტერიტორიაზე დაგეგმილი დივერსიული ფაქტები და საოკუპაციო ტერიტორიაზე არსებული ვითარება გააცნო.

ლონდონში, ვიზიტის დროს, ბაქრაძემ ბრიტანეთის თემთა პალატის სპიკერს და ქვეყნის საგარეო საქმეთა სახელმწიფო მდივანს შეხვდა.

აქცენტები ბრიტანეთ-საქართველოს ეკონომიკურ თანამშრომლობაზე და საქართველოში ბრიტანული ინვესტიციების შემოსვლაზეც გაკეთდა.

„ამ შეხვედრაზე ჩვენი მხრიდან ორი ძირითადი საკითხი იყო დაყენებული. პირველი საკითხი უსაფრთხოებას, ოკუპირებულ ტერიტორიებზე მიმდინარე პროცესებს უკავშირდება. მათ შორის იმ დივერსიულ აქტებს, რომელიც საქართველოში იგეგმება ოკუპირებული ტერიტორიებიდან. ჩვენი ბრიტანელი მეგობრები საქმის კურსში ჩააყენეთ თუ რა როლს ასრულებს რუსეთის საოკუპაციო ჯარები ამ თვალსაზრისით. მეორე საკითხი იყო ეკონომიკური თანამშრომლობა, ბრიტანული ინვესტიციების გააქტიურება“-განაცხადა ბაქრაძემ.

ბაქრაძის თქმით, გაერთიანებულმა სამეფომ საქართველოს ტერიტორიული მთლიანობისადმი მხარდაჭერა კიდევ ერთელ დააფიქსირა.

„ჯი-პირ-ენი“

ბაჩო ახალაიხ ნატოს თავდაცვის მინისტრიალში მოხსენიებას

საქართველოს თავდაცვის მინისტრი ბაჩო ახალაიხ ნატოს თავდაცვის მინისტრიალში მოხსენიებას. ჩრდილო ატლანტიკური საბჭოს შეხვედრა თავდაცვის მინისტრების დონეზე ბრიუსელში, ნატოს შტაბ-ბინაში გაიხსნა.

თავდაცვის მინისტრიალი ნატოს გენერალურმა მდივანმა ანდერს ფოგ რასმუსენმა გახსნა. როგორც ალიანსის გენერალურმა მდივანმა წინასწარ გამართულ პრესკონფერენციაზე განაცხადა, თავდაცვის მინისტრები ლიბიაში მიმდინარე ოპერაციის გარდა რეფორმების, თავდაცვის სფეროში ფინანსური რესურსების ეფექტურად დაგეგმვის და უსაფრთხოების ახალი გამოწვევების შესახებ იმსჯელებენ.

გამართა ჩრდილო ატლანტიკური საბჭოს შეხვედრა IIF -ის ოპერაციაში მონაწილე ნატოს არაწევრ ქვეყნებთან თავდაცვის მინისტრების დონეზე. მონაწილეები ავღანეთში სტაბილურობის დამყარების გზებზე და გარდამავალ (ტრანზიტის) პროცესზე ისაუბრებს. რასმუსენის განცხადებით, ალიანსის

საბრძოლო მისია ეტაპობრივად მხარდაჭერილი როლით შეიცვლება. ჯარების გაყვანა კი ორგანიზებულად და კოორდინირებულად იმ პრინციპების დაცვით მოხდება, რომელზეც IIFF -ის 48 პარტნიორი ქვეყანა შეთანხმდა.

მინისტრიალის ფარგლებში თავდაცვის მინისტრმა ორმხრივი შეხვედრები გამართა უცხოელ კოლეგებთან. დაგეგმილია შეხვედრა ნატოს საერთაშორისო უსაფრთხოების მხარდაჭერი ძალების სარდალ გენერალ ლევილ პეტრეუსთან.

„მედიანიუსი“

ნიკა ჩიტაძე- დასავლეთის ზენოდა ხესეთზე გაძლიერება

პოლიტოლოგ ნიკა ჩიტაძის განცხადებით, საერთო რაკეტ საწინააღმდეგო სისტემის განთავსებასთან დაკავშირებით, ნატო-რუსეთს შორის მოლაპარაკებების ჩაშლა, გადატვირთვის პოლიტიკაზე უარის თქმას არ ნიშნავს, თუმცა გარკვეულწილად შეცვლის დასავლეთის დამოკიდებულებას რუსეთისა და მის მიმდებარე გეოპოლიტიკურად მნიშვნელოვანი რეგიონების მიმართ.

როგორც „მედიანიუსთან“ საუბრისას ექსპერტმა აღნიშნა, ამ მოლაპარაკებების შედეგად დასავლეთმა კიდევ ერთხელ დაინახა, რომ რუსეთი არასანდო პარტნიორია.

„დასავლეთმა რამდენიმე შემხვედრი ნაბიჯი გადადგა რუსეთისკენ, მაგრამ რუსეთი კვლავ თავის არაკონსტრუქციულ პოლიტიკას ავლენს. ამიტომ დასავლეთისგან მოსალოდნელია პოლიტიკის შეცვლა. შეეცდება რუსეთს პოზიციები დაათმობინოს გეოპოლიტიკურად მნიშვნელოვანი ტერიტორიებზე. იგულისხმება საქართველოც. დასავლეთის, პირველ რიგში კი, აშშ-ს ზეწოლა ჩვენს მეზობელ ქვეყანაზე უფრო გაძლიერდება. ეს პროცესი საქართველოზე გარკვეულწილად დადებითად აისახება. თუმცა რაკეტსაწინააღმდეგო

სისტემის განთავსების საკითხზე მოლაპარაკებების ჩაშლა არ ნიშნავს გადატვირთვის პოლიტიკაზე უარის თქმას, რადგან ნატოსა და რუსეთს შორის გარკვეული შეხების წერტილები არსებობს. მაგალითად ავღანეთის ტერორიზმთან ბრძოლისა და უსაფრთხოების საკითხებში. როგორც ვეროპაა რუსეთზე დამოკიდებული, ასევე რუსეთია დამოკიდებული დასავლეთზე. მას სჭირდება დასავლური ტექნოლოგიები, ეკონომიკა, თუნდაც გასაღების ბაზარი“-აღნიშნა „მედიანიუსთან“ საუბრისას ნიკა ჩიტაძემ.

„მედიანიუსი“

აშშ-მა საქართველოს თავდაცვის სამინისტროს 40 ჰაბერი გადასცა

ამერიკის შეერთებული შტატების თავდაცვის დეპარტამენტმა საქართველოს 40 ერთეული ჰამპერ -ის ტიპის მანქანა გადასცა. ჰამპერ-ის გადაცემის ცერემონია კრწანისის ეროვნული სასწავლო ცენტრის ბაზაზე გაიმართა.

ამერიკის თავდაცვის მინისტრის პირველი მოადგილე ნოდარ ხარშილაძე და ამერიკის შეერთებული შტატების ელჩის მოვალეობის შემსრულებელი საქართველოში კენტ ლოგსლონი ესწრებოდნენ.

1151 ტიპის (30 ერთეული) და 1151F1 ტიპის ჯავშნიანი (10 ერთეული) მანქანები გამოყენებული იქნება სამშვიდობო მისიისთვის მოსამზადებელ წვრთნებში.

მანქანებს ის ბატალიონი გამოიყენებს, რომელიც გაემგზავრება ნატოს საერთაშორისო უსაფრთხოების მხარდაჭერი ძალების მიერ წარმოებულ ავღანეთის სამშვიდობო მისიაში.

წვრთნების დასრულების შემდეგ ჰამპერ -ები საქართველოს სახელმწიფო საკუთრებაში დარჩება.

„მედიანიუსი“

საქართველოსა და გერმანიის საგარეო საქმეთა სამინისტროებს შორის პოლიტიკური კონსულტაციები გაიმართა

საქართველოსა და გერმანიის საგარეო საქმეთა სამინისტროებს შორის პოლიტიკური კონსულტაციები გაიმართა.

ამ მიზნით გერმანიის დელეგაცია, რომელსაც საქართველოში ყოფილი ელჩი პატრიცია ფლორი უხელმძღვანელებს, თბილისში ჩამოვიდა.

გერმანიასთან ჩვენ ძალიან დატვირთული სამუშაო გრაფიკი გვაქვს. საუბარი შეეხება არა მხოლოდ ორმხრივ ურთიერთობებს, არამედ ამ ფორმატს გამოვიყენებთ პოლიტიკური საკითხების განსახილველად“-განუცხადა უურნალისტებს საქართველოს საგარეო საქმეთა მინისტრის მოადგილე ნინო კალანდიაძემ.

აღსანიშნავია, რომ აღნიშნულის გარდა, პატრიცია ფლორი ორმხრივ შეხვედრებსაც გამართავს, მათ შორის ოპოზიციონერ ლიდერებთან.

„ჯი-პირ-ენი“

გაეროს განვითარების პროგრამის წარმომადგენლები სობში

2011 წლის 8 ივნისს, სობის მუნიციპალიტეტის საკრებულოს სხდომათა დარბაზში გაიმართა გაეროს განვითარების პროგრამის (გგპ) წარმომადგენელთა შეხვედრა სობის მუნიციპალიტეტის ხელმძღვანელებთან. შეხვედრას ესწრებოდნენ სობის მუნიციპალიტეტის საკრებულოს თავმჯდომარე მ. ჭოხონელიძე, საკრებულოს ბიუროს წევრები, გამგებლის მოადგილეები და გამგეობის სამსახურის უფროსები. შეხვედრის თემა იყო „თემის მობილიზაციის პროექტი სობის მუნიციპალიტეტში“. საკრებულოს თავმჯდომარე მიესალმა გაეროს განვითარების პროგრამის განხორციელებას სობის მუნიციპალიტეტში და სრული მხარდაჭერა

და თანადგომა აღუთქვა პროექტის ორგანიზატორებს. გგპ-ის წარმომადგენელთა განმარტებით, მათი მიზანია, ყველა სოფელში ჩამოყალიბდეს თემის განვითარების გეგმის პროექტის შემუშავებელი საინიციატივო ჯგუფი. წარმომადგენელი პროექტი განიხილება გგპ-ის, სამხარეთ ადმინისტრაციისა და მუნიციპალიტეტის წარმომადგენლებით დაკომპლექტებული კომისიის მიერ. მოწონებული პროექტი ნაწილობრივ დაფინანსდება გგპ-ის თემის ფონდიდან, ნაწილობრივ კი—ადგილობრივი ბიუჯეტიდან. გაეროს განვითარების პროგრამა ხორციელდება სობის, სენაკის, წაღვანის მუნიციპალიტეტებში და თვითმმართველ ქალაქ ფოთში.

ბავშვთა დაცვის საერთაშორისო დღე

სობის მუნიციპალიტეტის საკრებულო ულოცავს მოზარდ თაობას ბავშვთა დაცვის საერთაშორისო დღეს და უსურვებს სიხარულს, ბედნიერ მომავალს, მშვიდობას.

ბავშვთა დაცვის საერთაშორისო დღესთან დაკავშირებით ქალაქ სობის მოსწავლე-ახალგაზრდობის სახლში „სობის მუნიციპალიტეტის განათლების ცენტრის“ ორგანიზებით გაიმართა კონცერტი, რომელშიც მონაწილეობდნენ განათლების ცენტრის სამუსიკო სკოლისა და მოსწავლე-ახალგაზრდობის სახლთან არსებული შემოქმედებითი წრეების მოსწავლეები.

ACF-IS ტრენინგი სობში

სობის მუნიციპალიტეტის საკრებულოს სხდომათა დარბაზში გაეროს განვითარების ფონდის (UNDP) მხარდაჭერით არასამთავრობო ორგანიზაციაში „მომშობის წინააღმდეგ“ (ACF) ჩაატარა ტრენინგი თემაზე - „სტრატეგიული დაცვა და პროექტის შედგენა“. სწავლებას ესწრებოდნენ სობის მუნიციპალიტეტის სოფლების წარმომადგენლები, რომლებმაც უნდა შეიმუშაონ თავიანთი სოფლის განვითარების პრიორიტეტების შესახებ პროექტი.

„ჩვენ ვსწავლობთ ბიბლიას“-ფინანსური ეტაპი დასრულდა

4 ივნისს, ქალაქ სობის კულტურის სახლის დიდ დარბაზში საქართველოს საპატრიარქოსთან არსებული ახალგაზრდობის სულიერი და ინტელექტუალური განვითარების ცენტრის ორგანიზებით, გაიმართა ინტელექტუალური კონკურსი. „ჩვენ ვსწავლობთ ბიბლიას“-ფინანსური ეტაპი. ინტელექტუალურ კონკურსში გამარჯვებული გახდნენ: პირველ ასაკობრივ ჯგუფში - (V-VIII კლასი) სენაკის მუნიციპალიტეტის სოფელ ნოსირის საჯარო სკოლა. მეორე ასაკობრივ ჯგუფში - (IX-XII კლასი) ზუგდიდის მუნიციპალიტეტის სოფელ დარჩელის საჯარო სკოლა.

დასრულდა პირველობა ბილიარდში

ნისძიება განხორციელდა „სობის მუნიციპალიტეტის ორგანიზებით“.

თქვენი რჩეული საკრებულო

მცირე ღოსი: კახაბერ ნუგზარის ძე ნადარაია დაიბადა 1977 წლის 24 მარტს ქ. სობში. დაამთავრა ქ. სობის №2 საშუალო სკოლა, უმაღლესი განათლება მიიღო თბილისში. დაამთავრა კუმანტარული უნივერსიტეტი—საერთაშორისო ეკონომიკური ურთიერთობების სპეციალობით. მსახურობდა საქართველოს შეიარაღებულ ძალებში. მას შემდეგ ეწევა ბიზნეს საქმიანობას. 2006–2009 წლებში იყო მუნიციპალიტეტის გამგებლის რწმუნებული ქ. სობში. 2010 წლიდან არის მუნიციპალიტეტის საკრებულოში ქ. სობის მაჟორიტარი დეპუტატი.

გასაკეთებელი კიდევ ბევრი ერთად ვიზრუნოთ სობის მომავალზე
კახაბერ ნუგზარია

კახაბერ ნადარაია არის კომუნიკაბელური, თავმდაბალი, პრინციპული, კარგი ორგანიზატორი და რაც მთავარია, პიროვნება, რომელსაც სიკეთის კეთება მთავარ მიზნად გაუხდია... მისი ცხოვრების წესი ქვეყნის, ოჯახის და ხალხის მსახურებაა. ჰყავს მეუღლე ნათია ყალიჩავა და ორი თვის ქალიშვილი—ქეთევანი.

პირთათვის საკმაო ინფორმაციას და დახმარებას იძლევა. ქალაქის მერის პოსტზე თქვენი ერთ-ერთი გამორჩეული ხელმძღვანელი იყავით, რამ გაანაპირობა ეს—თქვენმა შინაგანმა ბუნებამ, კეთილშობილებამ თუ იმ რეფორმებმა, საერთო კურსმა, რასაც ხელისუფლება ბოლო წლებში ატარებს? —მაღლობა კომპლიმენტისთვის. ალბათ, ყველაფერმა ერთად. ცენტრალური ხელისუფლების კურსმა და

„ხალხის სამსახურში ბოლომდე უნდა დაიხარჯო“

გებლო შემთხვევით და თითოეულ ამომრჩეველს მაღლობა გადაუხადო ნდობისა და მხარდაჭერისთვის. არჩევის შემდეგ მაქსიმალურად ვცდილობ ჩემი ინტელექტი და შემართება ქალაქის განვითარებას მოვახმარო, სურვილი მაქვს იგი თითოეული მოქალაქის ცხოვრებაზე აისახოს.

სწრაფმა რეფორმებმა, საქმისადმი დაკისრებული მოვალეობებისადმი პასუხისმგებლობამ, მისი შერჩევა, რომ როცა ხალხის სამსახურში ხარ, ბოლომდე უნდა დაიხარჯო, საკუთარი ქალაქის ცხოვრებით იცხოვრო და წერილობრივ დეტალურ არ უნდა გამოგჩვენო.

ლიწად გავიდა და საქართველო ბევრის ხიდზე გადის, ასე ნაბიჯ-ნაბიჯ წინსვლით უნდა დაემკვიდროთ ადგილი განვითარებულ, სუვერენულ ქვეყნებს შორის. გულახდილად გეტყვით, ამიერიდან, 26 მაისი (ბოლო მოვლენის შემდეგ), კიდევ უფრო გაიმძაფრებს ტკივილს და სიამაყეს, რომელსაც თითოეული ჩვენთაგანი განიცდიდა ამ დღესთან დაკავშირებით, სიამაყეს, 20 წლის წინათ მოპოვებული შენარჩუნებისა, ტკივილს მაგანათ სულმდაბლობის გამო.

რომელი ფრაქციის წევრი ხართ, რაიმე საზოგადოებრივი დაგავწევრებით ერთიანი ნაციონალური მოძრაობის პარტიაში გაერთიანებულიყავით. რას გვეტყვით თქვენს რჩეულ პარტიაზე, რა პროექტები გაქვთ, რის განხორციელებას აპირებთ?

მასხოვს აგვისტოს მოვლენების დროს, თქვენი „შემოღობა“ სახე მით უფრო, როცა უახლოესი მეგობარი დათა ხურცილაყვა ამ ომის მსხვერპლი გახდა, დღეს რა განწყობით ხართ, რას ეტყვით იმ ადამიანებს, ვისაც ჯერ კიდევ რუსეთის ხელისუფლებისა სჯერა?

სასიამოვნო და მოწესრიგებული პიროვნება ხართ, ყველა ასაკის ადამიანში მოწიწებას იმსახურებთ. თქვენს ასაკში ეს ადვილი არ არის, რა არის ამის საიდუმლო?

—როგორც იცით, ვარ ე.ნ.მ.—ის წევრი და საკრებულოში ამავე ფრაქციის წევრი, სხვა საზოგადოებრივი დავალება, უფრო სწორად, მეტად საპასუხისმგებლო რა უნდა მქონდეს? ერთიანი ნაციონალური მოძრაობის პარტიის დაფუძნებიდან ვარ აქტიური მხარდამჭერი და ქვეყნის აღმშენებლობისთვის გატარებულმა სწრაფმა და ეფექტურმა რეფორმებმა გადამაწყვეტინა ჩაერთოლევიყავი ჩემი მუნიციპალიტეტის ხალხის სამსახურში, რამაც თვითრეალიზების შესაძლებლობები მომცა. მიმანია, რომ ე.ნ.მ ის ძალაა, რომელსაც შეუძლია საქართველო გახადოს ევროპული ქვეყანა, შეცვალოს ინფრასტრუქტურა, ხალხის სოციალური ყოფა... რაც შეეხება პროექტებს, ინფრასტრუქტურის განვითარების მხრივ განხორციელდა და ხორციელდება მნიშვნელოვანი პროექტები. ყველაზე მნიშვნელოვანი, რაც ქალაქში ხორციელდება, გაზიფიცირებაა. ექსპლუატაციაში შესვლის შემდეგ იგი თითოეული ოჯახის ცხოვრებას გაცილებით კომფორტულს გახდის. ასევე, საგრძობლად შეუწყობს ხელს ბიზნესის განვითარებას, რაც თავის მხრივ დამატებითი სამუშაო ადგილებს შექმნის. ყოველი ახალი შენობა და წამოწყებული ბიზნეს—საქმიანობა მოსახლეობის სოციალურ-მატერიალური ფონის გაუმჯობესების წინაპირობაა. აქტიური მუშაობა მიმდინარეობს სოფლის მეურნეობის დარგის აღორძინებისთვის. ამ მხრივ რაიონში არსებული ფერმერთა სახლი სოფლის მეურნეობით დაინტერესებულ

—აგვისტოს მოვლენები ძალიან მტკივნეული აღმოჩნდა საქართველოსთვის. ქვეყანა, რომლის ტერიტორიის 20% ოკუპირებულია, მაინც განაგრძობს განვითარებას და ცდილობს თანამედროვე ცივილიზებულ სამყაროში დირსეული ადგილი დაიმკვიდროს. მთავარია, ჩვენი ქვეყანა ამ გამოწვევისათვის მზად იყო... რუსეთ-საქართველოს ომმა ბევრი ოჯახი გააუბედურა. ჩვენი რაიონიდან 9 ახალგაზრდა ვაჟკაცს მოუსწრაფა ღვთის ბოძებული სიცოცხლე, მათ შორის იყვნენ ჩემი უახლოესი მეგობრები დათა ხურცილაყვა და მიშკო იოსავა. აგვისტოს ომში დაღუპული ვაჟკაცების სიცოცხლის უკვდავსაყოფად სობში, სამების ტაძრის მიმდებარე ტერიტორიაზე, აღმართულია ობელისკი, რომელიც ამ ისტორიას შემოუნახავს მომავალ თაობას. მე კი მათ სახელებს რა დამავიწყებს, სიცოცხლის ბოლომდე მეხსოვება, ვისტეტოს მოვლენებმა მრავალი გემირი შემატა ჩვენს ქვეყანას. მათ დავიწყება არ უწერიათ... სამშობლო ერთია, მას მოვლა და გაფრთხილება სჭირდება, უკან დასახევი გზა აღარ გვაქვს. მათ ვისაც, ამ სისასტიკის შემდეგ რუსეთის ხელისუფლების სჯერა, ძნელია რამე უთხრა, მითუფრო, როცა 25 მაისის დამემ უფრო წარმოაჩინა ჩვენი მუდმივი სატკივარი, ქართველთა დალატა, შური, დაუწოდებლობა...
გუნდური პრინციპით მუშაობის გვერათ? (აუცილებელია?)

—ამბიციური არასოდეს ვყოფილვარ, წინასწარ ამის თქმა ნამდვილად ძნელია.
სასიამოვნო და მოწესრიგებული პიროვნება ხართ, ყველა ასაკის ადამიანში მოწიწებას იმსახურებთ. თქვენს ასაკში ეს ადვილი არ არის, რა არის ამის საიდუმლო?
—თანამედროვე ადამიანი წარმოუდგენელია ისეთი თვისებების გარეშე, როგორცაა იდეისადმი რწმენა, მაღალი მორალური თვისებები, განათლება, კომუნიკაბელურობა, განვითარებული აზროვნება და ემოციური სრულყოფა.
ყურადღება ყველა ასაკის ადამიანს სიამოვნებს, უნდა შეძლო შენს გარშემო მყოფთ სიყვარულით და სიფაქიზით მიუდგე და საჭიროების შემთხვევაში შეძლებიდადაგვარად ხელი გაუწყოლო. სიყვარული ის ძალაა, ყველაფრის დაძლევა რომ შეუძლია. ვიცხოვროთ სიყვარულით და ვერაფერი მოგვერევა.
მოდი, გადაუხვიოთ თემას, რა გრძობა გეუფლებათ, როცა ჩველი ქეთევან ნადარაია ტირის?
—ჩვილის ტირილი მაძლევს ძალას სამყარო უკეთ შევიცნო და უფრო იმედინად ვუმზირო მომავალს. ეს შეუდარებელი ბედნიერებაა. ღმერთმა ეს გრძობა არ მოგვიშალოს...
მსაუბრა მერი ლავშილავა.

ინიციატივა ისტორიული კანონმდებლობა ცვლილებებს მოითხოვს!

26 მაისი. 2011 წლის ხობი. ამ დღეს კიდევ ერთხელ გაიარა და გაანალიზა საქართველომ საკუთარი წარსული და მომავალი. 26 მაისს, მუნიციპალიტეტის გამგებელმა ბატონმა ივანე ტყეშელაშვილმა საზოგადოებასთან მიმართების ადვოკატი, „26 მაისი ეს არის უპირველესად იმ ადამიანთა სიცოცხლე და თავგანწირვა, ვინც იბრძოლა და შეეწირა საქართველოს დამოუკიდებლობას. ამიტომაც 26 მაისის დღია ჩვენ დავიწვეთ 9 აპრილს დაღუპულთა მემორიალთან, ამიტომაც 26 მაისის დღიას სახელი დაეწოდა 8 აგვისტოს დაღუპული ხობელი გმირების ხსოვნას. დამოუკიდებლობა ქვეყნის უდიდესი მონაპოვარია. დამოუკიდებლობა თავისუფლების სიმბოლოა და ამიტომაც მინდა 26 მაისს გავაზიაროთ ინიციატივა, რომელიც საზოგადოებრივი აზრითაა ნასაზრდოები. კულტურის სახლის მიმდებარე ტერიტორიას, რომელიც ხობის გულად, ცენტრალურ ნაწილად ითვლება, ვუწოდოთ „საქართველოს დამოუკიდებლობის მოედანი“, ხოლო მეორე საჯარო სკოლის მიმდებარე ხეივანს—„26 მაისის სახელობის ხეივანი.“

ისტორიული კანონმდებლობა მოითხოვს გადაერქვას სახელები სტალინისა და ბერიას ქუჩებს. ხობის ქუჩები საქართველოზე უნდა ყვებოდნენ. 26 მაისის ხეივანი, ცოტნე დადიანის, აფხაზეთისა და სამაჩაბლოს ქუჩები დამოუკიდებლობის მოედანთან მოიყვანს ნებისმიერ ხობელსა და მის სტუმარს. ეს კიდევ ერთი სიმბოლური შეხამება იქნება საქართველოს ისტორიასთან.

ის გზა, რა გზაა, რომელიც ტაძრამდე არ მივყავართ! ასე სახელდება ქუჩები, ჩვენ ყველას მივყავართ ტაძრამდე, რომელსაც უფლის ნებით საქართველოს დიდება ჰქვია!

დარბაზიდან გამოვლული საზოგადოება აქტიურად განიხილა ამ საკითხს, რადგან ყოველ მათგანს გულში ჩასწვდა მრავალჯერ ნაფიქრი აზრის გახმოვანება, ჩვენ ვერ ვიქნებით პასიური მყურებელი ამ პროცესებისა, რადგან ეს სჭირდება ხობსა და ხობელებს, მომავალ თაობას. ჩვენი გაზრდის ფურცლებზე თქვენ შეგიძლიათ შეუერთდეთ იმ ადამიანთა სახელებს, რომლებმაც უკვე გააკეთეს არჩევანი მარადიული ღირებულებების სასარგებლოდ.

სა, რომ უფროსი თაობა, ხელი-სუფლება, მომავალი თაობის საფუძვლიანი ცხოვრობს და მოქმედებს. ხობში შემორჩენილია იმ ადამიანთა სახელობის ქუჩები, რომელთაც საქართველომ თავიანთი არასოდეს აღარ უნდა სცეს. ჩვენი აზრით, მართლაც უმჯობესია ამ სახელწოდებების შეცვლა ღირსეული სახელებით, რომლებიც დღეისთვის უფრო ძვირფასი რამეს წარმოადგენენ. დღეს კი, როცა ყოფილ საილუმინატორებს ფარდა აეხადა, ბევრი რამ გაირკვა და საქართველომაც მკაფიოდ დაინახა საკუთარი ადგილი ცივილიზებულ სამყაროში. პარადოქსულიცაა ქალაქში, რომელსაც ევროპულობისა და განვითარების პრეტენზია აქვს, სტალინისა და ბერიას ქუჩების არსებობა.

ვფიქრობთ, რომ დღეს, როცა საქართველოს დამოუკიდებლობის ტერიტორიული მთლიანობისა და სამოქალაქო განვითარებისაკენ სწრაფვა გადამწყვეტ ფაზაშია და ჩვენი არა მხოლოდ ფიზიკური, არამედ მორალური გადარჩენისთვის ბრძოლა, ისე, როგორც არასდროს, აქტუალურია, უპირაწიანაა ერის, მათ შორის, თანამოქალაქეების სული-სკვთება ქალაქის ტოპონიმის მიხედვით გამოიხატოს. კერძოდ, როცა დღევანდელ სტალინის ქუჩას აფხაზეთის სახელი მიენიჭება, ხოლო ბერიას ქუჩას „სამაჩაბლოს ქუჩა“ ეწოდება, ეს ნამდვილად იქნება ის-

ტეს, იდეის ხორცშესხმის შემთხვევაში, სიმბოლური იქნება ამ იდეის გახმოვანების თარიღიც. გვინდა მადლობა გადაგიხადოთ იმ ყურადღებისთვის, რომელსაც ჩვენს მიმართ იქნენ. იმედი გვაქვს ჩვენი აზრი დაგაინტერესებოთ. ხობელ სტუდენტებს ნამდვილად გვეამაყვება, რომ ჩვენ ხობის ქართული (მეგრული) ხალხური სიმღერის ფესტივალის მასპინძლები-ხობის შვილები ვართ, რისთვისაც ყველა ხობელი ღირსეული ბუკიას. ფესტივალის ფასეულობაა, რამაც მართლაც უდიდესი როლი და მისია იკისრა, არა მხოლოდ ფოლკლორული ნამუშევრების გადარჩენაში, არამედ ხობელობა ჭეშმარიტად მისათითებლად სახელად აქცია. როცა გვეკითხებიან თანატოლები, საიდან ვართ და ვასუსხობთ „ხობი“, უმრავლესობა ამბობს, „ვიცი, იქ ხომ ფესტივალი ტარდება“. ამიტომაც, ჩვენი ახალგაზრდობის უდიდესი სურვილია, სოფელ ხეთის დიდების მუხეშიდან პირველი მაისის სამონასტრო კომპლექსამდე, სადაც სექტემბერში უწმინდესის რეზიდენცია იხსნება, ხობამდე მთელს პერიმეტრს ეწოდოს „ფესტივალის ქუჩა“.

სახელწოდებები „სამაჩაბლოს“ და „აფხაზეთის“ ქუჩა, „26 მაისის ხეივანი“, რომელსაც უკვე არსებული ცოტნე დადიანის ქუჩა-

იეგია, ახალ ტრაფარეტებს — ქუჩებს ახალი სახელწოდებით ეალე ვისილაუთ

ჩვენ, ხობელ ახალგაზრდებს მტრის მუხანათობას შეწირული ხობელი გმირების ქვაზე ამოტიფრული სახელები გვაკლდეულებს მამულის მათებურ სივარულს. საქართველოს ისტორიას რომ ვეცნობით, ასეთი მსხვერპლის მრავალი მაგალითია, რომლითაც მიდიოდა ქართველი ხალხი თავისუფლებამდე, დამოუკიდებლობამდე.

სამწუხაროა, რომ ხშირად ქართველის ხელით ხდებოდა ყველაზე დიდი ღალატი.

როცა ვკითხულობ სტალინისა და ბერიას შესახებ, გაცდება მიყრობს. მაშინ, როცა შენ ქართველი მართაც ამხელა იმპერიას, არ გააკეთო სამშობლოსათვის ის ელემენტალური, რასაც თუნდაც ერთი მტკაველი ქართველი მიწის დაბრუნება ჰქვია და მხოლოდ ქართველთა საუკეთესო ნაწილის განადგურებით იყო დაკავებული, რაღაც საშინელი იმპერიული იდეების გამო მოღალატეობა ჰქვია. თუმცა მე ამისათვის ალბათ პატარა ვარ, მაგრამ

ასე ვფიქრობ.

26 მაისს კი, როდესაც ჩვენმა გამგებელმა ბატონმა ივანე ტყეშელაშვილმა მოგვილოცა დამოუკიდებლობის დღე და გაახმოვანა ინიციატივა, რომ სტალინისა და ბერიას ქუჩებს ეწოდოს აფხაზეთისა და სამაჩაბლოს ქუჩა, ჩვენი სკოლის მიმდებარე სკვერს „26 მაისი ხეივანი“ ქალაქის ცენტრალურ ნაწილს—დამოუკიდებლობის მოედანი“ ასე მეგონა, ჩემი თაობის სათქმელი თქვა.

იეგია, ახალ ტრაფარეტებს—ქუჩების ახალი სახელწოდებით, ძალი ვიხილაეთ. ხობელი ახალგაზრდობა, ისე, როგორც ეს გამგებელმა ბრძანა, ცოტნე დადიანის ქუჩით, 26 მაისის ხეივანით, აფხაზეთისა და სამაჩაბლოს ქუჩებით დამოუკიდებლობის მოედანამდე მივალთ, რისთვისაც ვიხდით მადლობას.

მარი სიბუა,
II საჯარო სკოლის X ბ კლასის მოსწავლე.

ხობის მუნიციპალიტეტის გამგებელს ბატონ ივანე ტყეშელაშვილს ბატონო ივანე, მოგმართავთ ხობელი სტუდენტები და ჩვენს წერილს პატარა ისტორიით დავიწყებთ. ყოფილ საბჭოთა, დღეს კი ერთ-ერთ ევროპულ ქალაქში არის საბჭოთა ავტორიტეტების ბიუსტებითა და ძეგლებით დახუნძლული ხიდი. როცა ქვეყანამ დამოუკიდებლობა მოიპოვა, დაისვა სა-

კითხი, თუ რა ექნათ ამ ხიდისთვის. ბუნებრივია, იყო რადიკალური შემოთავაზებები, რომ იგი ძეგლებიან-ბიუსტებიანად ნაგავსაყრელზე მოესროლათ, თუმცა, საბოლოოდ, გაიმარჯვა ჩვენი აზრით საუკეთესო მოსაზრებამ. ხიდის თავსა და ბოლოში გაკეთდა წარწერა დიდი ასოებით: „ისინი წავიდნენ“.

„ისინი“ მართლაც წავიდნენ, მაგრამ, სამწუხაროდ, ჯერ კიდევ რჩებიან ჩვენს მენტალიტეტში, ჩვენს შეგნებაში, ხოლო ძველი ლოგიკით, ნებისმიერი რამე არსებობს მანამ, სანამ არსებობს ჩვენს ცნობიერებაში.

ჩვენთვის ცნობილია, რომ საქართველოს პარლამენტში აქტუალურია საკითხი კანონპროექტის შესახებ, რომელიც საბჭოთა სიმბოლიკას ეხება. ჩვენი აზრით, 21-ე საუკუნის საქართველოში, საბჭოთა ცნობიერება უნდა შეიცვალოს, ღირებულებები გადაფასდეს. ჩვენ ვფიქრობთ, რომ არსებობს მარადიული პრინციპები, მაგრამ გვერია, რომ საქართველოში ჯერ კიდევ შემოგვრჩა გადასაფასებელი და ღირებულებადაკარგული ფასეულობები. ჩვენ ვენამაურობით თქვენს ინიციატივას, რადგან იმისათვის, რომ ჩვენი ქალაქი თანამედროვე და ცივილური გახდეს, აუცილებელია, ხობში არსებული სტალინისა და ბერიას ქუჩებს სახელები შეეცვალოს, რადგან ეს უკვე ჩვენი ცნობიერებაა, ჩვენთვის ღირებული ეროვნული ცნობიერება. ჩვენი აზრით, 26 მაისს გამოთქმული თქვენი ინიციატივა ჩვენთვის კიდევ ერთხელ იყო მაგალითი იმი-

ეგებება, სიმბოლურად შეიკვრება დამოუკიდებლობის მოედანზე და ფესტივალის დღეებში მოსულ სტუმრებთან ერთად საქართველოს ისტორიულ-კულტურულ ფასეულობებს, ჩვენს ოცნებებს საქართველოს ერთიანობაზე დამოუკიდებელი საქართველოს სახელობის მოედანზე შევხვდებით.

ვიმედოვნებთ, რომ იდეის რეალიზაციისთვის გააკეთებთ ყველაფერს და ცოტა ხანში ხობელები, სტალინისა და ბერიას სახელობის ქუჩების ნაცვლად, სამაჩაბლოსა და აფხაზეთის ქუჩებზე იცხოვრებენ, ფესტივალის ქუჩით ივლიან სიმღერისა და ლოცვისას, 26 მაისის ხეივანსა და დამოუკიდებლობის მოედანზე შეხვდებიან ერთმანეთს, სტუმრებს და თითოეული ხობელი იცხოვრებს ქალაქში, რომელიც თავის თავში გულისხმობს ქართულ, ეროვნულ აზროვნებას. ვიცით, მტკიცედ გვჯერა, რომ ქართულ სახელმწიფოს დაღუპვა არ უწერია, ჩვენ შეგვიძლია ხმამაღლა ვთქვათ: „საბჭოეთიზმისაგან“ თავისუფლად ვცხოვრობთ და ვამბობთ—„ისინი მართლა წავიდნენ!“

ახლა მარადიული ფასეულობების დროა.

ვიმედოვნებთ, რომ სექტემბერში ჩვენ განახლებული, ჭეშმარიტი ფასეულობების სახელდება ქუჩები გვექნება.

კატივისცემით სოპალი სტუდენტები.

მახდიედი ფასეულობების ძიება!

სობის მუნიციპალიტეტის გამგებელს ბატონ ივანე ტყეშელაშვილს

ბატონო ივანე!

ყველა ჩვენთაგანისთვის ძვირფასია ის დღე, როდესაც ხობს რაღაც ახალი ემატება. მუნიციპალიტეტის სახეს ადმინისტრაციის ცენტრი წარმოადგენს. განსაკუთრებით, მისი ცენტრალური ნაწილი—კულტურის სახლის მიმდებარე და წინა ტერიტორია. ეს არის ახალგაზრდობისა და ძველი თაობის თავშესაფარი ადგილი, ეს არის სტუმართა პირველი შთაბეჭდილება ხობზე, რომელსაც ხობელები უბრალოდ ცენტრს ვეძახით, რადგან მას სახელწოდება არ გააჩნია.

მოგმართავთ თხოვნით, რომ კულტურის სახლის წინ მდებარე, მოედანს და მეორე საჯარო სკოლის მიმდებარე არსებულ პარკს, მიენიჭოს ისეთი სახელდება, რომელიც საქართველოს თავისუფლებას, დამოუკიდებლობას გაუსვამს ხაზს.

ბატონო გამგებელო, ვიცით, რომ ქუჩებისათვის სახელები გადარჩევა უფრო მეტ დროსთან არის დაკავშირებული, მაგრამ გაითვალისწინეთ და

გთხოვთ, იფიქროთ იმაზეც, რომ ხობში ბერიასა და სტალინის ქუჩებსაც გადაერქვათ სახელები, რადგან მათი მოღვაწეობა, ნამდვილად არ ყოფილა საქართველოს დამოუკიდებლობისაკენ მიმართული.

ჩვენი პირველი მოთხოვნა ახალი სახელწოდების მინიჭება ხობის ცენტრალურ ნაწილში მდებარე მოედანსა და პარკისთვის, აუცილებლად ხობის საერთაშორისო ფესტივალის დაწყებამდე მოესწოს, რომ ჩვენ „26 მაისის სახელობის პარკს“ და „დამოუკიდებლობის მოედანზე“ შევხვდეთ ჩვენთვის მნიშვნელოვან სახალხო ზემის დღეებს, სადაც მთელი ხობი უამრავ სტუმარს ელოდება. ჩვენ ამით ტრადიციებისა და ქვეყნის დამოუკიდებლობისადმი უღრმეს პატივისცემასა და მოწიწებას გამოვხატავთ და იმედი გვრჩება, ამ საკითხის გადაწყვეტაშიც ჩვენს გვერდით იქნებით.

ალექსანდრე არჩაია,
მერაბ სალუაშვილი, გენიძიძე მირია, პაატა მირია,
ერეკლე შვანია და სხვები.

კითხი, თუ რა ექნათ ამ ხიდისთვის. ბუნებრივია, იყო რადიკალური შემოთავაზებები, რომ იგი ძეგლებიან-ბიუსტებიანად ნაგავსაყრელზე მოესროლათ, თუმცა, საბოლოოდ, გაიმარჯვა ჩვენი აზრით საუკეთესო მოსაზრებამ. ხიდის თავსა და ბოლოში გაკეთდა წარწერა დიდი ასოებით: „ისინი წავიდნენ“.

„ისინი“ მართლაც წავიდნენ, მაგრამ, სამწუხაროდ, ჯერ კიდევ რჩებიან ჩვენს მენტალიტეტში, ჩვენს შეგნებაში, ხოლო ძველი ლოგიკით, ნებისმიერი რამე არსებობს მანამ, სანამ არსებობს ჩვენს ცნობიერებაში.

ჩვენთვის ცნობილია, რომ საქართველოს პარლამენტში აქტუალურია საკითხი კანონპროექტის შესახებ, რომელიც საბჭოთა სიმბოლიკას ეხება. ჩვენი აზრით, 21-ე საუკუნის საქართველოში, საბჭოთა ცნობიერება უნდა შეიცვალოს, ღირებულებები გადაფასდეს. ჩვენ ვფიქრობთ, რომ არსებობს მარადიული პრინციპები, მაგრამ გვერია, რომ საქართველოში ჯერ კიდევ შემოგვრჩა გადასაფასებელი და ღირებულებადაკარგული ფასეულობები. ჩვენ ვენამაურობით თქვენს ინიციატივას, რადგან იმისათვის, რომ ჩვენი ქალაქი თანამედროვე და ცივილური გახდეს, აუცილებელია, ხობში არსებული სტალინისა და ბერიას ქუჩებს სახელები შეეცვალოს, რადგან ეს უკვე ჩვენი ცნობიერებაა, ჩვენთვის ღირებული ეროვნული ცნობიერება. ჩვენი აზრით, 26 მაისს გამოთქმული თქვენი ინიციატივა ჩვენთვის კიდევ ერთხელ იყო მაგალითი იმი-

ეგებება, სიმბოლურად შეიკვრება დამოუკიდებლობის მოედანზე და ფესტივალის დღეებში მოსულ სტუმრებთან ერთად საქართველოს ისტორიულ-კულტურულ ფასეულობებს, ჩვენს ოცნებებს საქართველოს ერთიანობაზე დამოუკიდებელი საქართველოს სახელობის მოედანზე შევხვდებით.

ვიმედოვნებთ, რომ იდეის რეალიზაციისთვის გააკეთებთ ყველაფერს და ცოტა ხანში ხობელები, სტალინისა და ბერიას სახელობის ქუჩების ნაცვლად, სამაჩაბლოსა და აფხაზეთის ქუჩებზე იცხოვრებენ, ფესტივალის ქუჩით ივლიან სიმღერისა და ლოცვისას, 26 მაისის ხეივანსა და დამოუკიდებლობის მოედანზე შეხვდებიან ერთმანეთს, სტუმრებს და თითოეული ხობელი იცხოვრებს ქალაქში, რომელიც თავის თავში გულისხმობს ქართულ, ეროვნულ აზროვნებას. ვიცით, მტკიცედ გვჯერა, რომ ქართულ სახელმწიფოს დაღუპვა არ უწერია, ჩვენ შეგვიძლია ხმამაღლა ვთქვათ: „საბჭოეთიზმისაგან“ თავისუფლად ვცხოვრობთ და ვამბობთ—„ისინი მართლა წავიდნენ!“

ახლა მარადიული ფასეულობების დროა.

ვიმედოვნებთ, რომ სექტემბერში ჩვენ განახლებული, ჭეშმარიტი ფასეულობების სახელდება ქუჩები გვექნება.

კატივისცემით სოპალი სტუდენტები.

კითხი, თუ რა ექნათ ამ ხიდისთვის. ბუნებრივია, იყო რადიკალური შემოთავაზებები, რომ იგი ძეგლებიან-ბიუსტებიანად ნაგავსაყრელზე მოესროლათ, თუმცა, საბოლოოდ, გაიმარჯვა ჩვენი აზრით საუკეთესო მოსაზრებამ. ხიდის თავსა და ბოლოში გაკეთდა წარწერა დიდი ასოებით: „ისინი წავიდნენ“.

„ისინი“ მართლაც წავიდნენ, მაგრამ, სამწუხაროდ, ჯერ კიდევ რჩებიან ჩვენს მენტალიტეტში, ჩვენს შეგნებაში, ხოლო ძველი ლოგიკით, ნებისმიერი რამე არსებობს მანამ, სანამ არსებობს ჩვენს ცნობიერებაში.

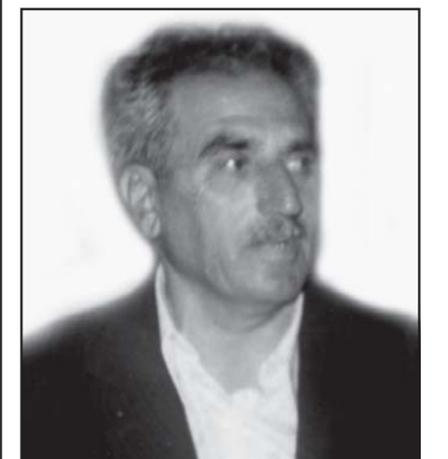
ჩვენთვის ცნობილია, რომ საქართველოს პარლამენტში აქტუალურია საკითხი კანონპროექტის შესახებ, რომელიც საბჭოთა სიმბოლიკას ეხება. ჩვენი აზრით, 21-ე საუკუნის საქართველოში, საბჭოთა ცნობიერება უნდა შეიცვალოს, ღირებულებები გადაფასდეს. ჩვენ ვფიქრობთ, რომ არსებობს მარადიული პრინციპები, მაგრამ გვერია, რომ საქართველოში ჯერ კიდევ შემოგვრჩა გადასაფასებელი და ღირებულებადაკარგული ფასეულობები. ჩვენ ვენამაურობით თქვენს ინიციატივას, რადგან იმისათვის, რომ ჩვენი ქალაქი თანამედროვე და ცივილური გახდეს, აუცილებელია, ხობში არსებული სტალინისა და ბერიას ქუჩებს სახელები შეეცვალოს, რადგან ეს უკვე ჩვენი ცნობიერებაა, ჩვენთვის ღირებული ეროვნული ცნობიერება. ჩვენი აზრით, 26 მაისს გამოთქმული თქვენი ინიციატივა ჩვენთვის კიდევ ერთხელ იყო მაგალითი იმი-

მეხსიერების კაფი

ერთობ სერიოზული ამოცანის წინაშე დავდეთ. უნდა დავწერო ნარკვევი ადამიანზე, რომელმაც გარკვეული დროის მანძილზე მოახერხა გაეკეთებინა და შეექმნა იმდენი, რამდენიც საკმარისია სამუდამო სახელის დასამკვიდრებლად. ასეთ ადამიანზე წერა რთულია და ამოცანა ამოცანად დარჩებოდა და სურვილი სურვილად, რომ არ მომეპოვებინა ოფიციალური ცნობები პიროვნებაზე, რომელსაც უორჟი ბუკია ჰქვია და რომელიც დღეს ხობის კოლორიტს წარმოადგენს, კაცობით, ერთგულებით, სიკეთით და მხოლოდ მისთვის დამახასიათებელი თვისებით.

ბატონი უორჟი ბუკიას საზოგადო ღვაწლს ამშვენებს იმდროინდელი მაღალი ჯილდოები—ლენინის ორდენი, შრომის წითელი დროშის ორდენი, საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის საპატიო სიგელი და ორი მედალი. იგი სისტემატურად იყო კა ხობის რაიკომის წევრი და სახალხო დეპუტატების რაიონული საბჭოს დეპუტატი. მის ჯილდოებს შორისაა მედლები „კავკასიის დაცვისათვის“ (1944 წ.), „მამაცური შრომისათვის“ 1941-45 წწ.

„კაცი კარგ საქმით იქნება“

დიდ სამამულო ომში. ნიჭიერი ხელმძღვანელის ხელი სოფლის იერ-სახესაც დაეტყო. საავადმყოფოს ახალი შენობა, ბაგა-ბაღი, კულტურის სახლი, სოფლის მაღაზია, ქვედა ზენის მ წლიანი სკოლა, აფთიაქი, შინმოსუვლელთა პარკი, დიდ სამამულო ომში დაღუპულ საჯიჯაოელთა პატივსაცემად აღმართული ობელისკი, ღია სპორტული კომპლექსი—აი, არასრული სია ბატონი უორჟის დროს გაკეთებული საქმეებისა.

ტარა თუ დიდ საქმეს. პიროვნული ეთიკა არ მადგევს ვიკისნო კვალიფიკაცია უფროსი მეცნიერის პიროვნული ღვაწლისა, ეს უკვე განისაჯა და დრო-ჟამი კიდევ უფრო განსჯის, ისტორია არაფერს ივიწყებს, იგი სოციალური სისუსტით ადგენს, რას ფიქრობს ხალხი მასზე. მის პიროვნულ თვისებებზე, ნაკლსა თუ ღირსებებზე.

ცალკე საუბრის თემაა ბატონი უორჟის დამოკიდებულება განათლების სფეროს მიმართ. იგი ხშირად სტუმრობდა ოთხივე სკოლას, ეცნობოდა სკოლის პრობლემებს, მატერიალურ დახმარებას უწევდა მათ, უხაროდა სკოლების წარმატებებს.

აღბათ თითხე ჩამოსათვლელი დაგვრჩა ისეთი ადამიანები, რომლებიც თავდასწრებულად მუშაობდნენ, ჰქონდათ განსაკუთრებული მიღწევები მინდობდ უბნებზე, თავიანთ სიტყვას ამბობდნენ რაიონის მიღწევებშიც. ისინი შრომაში ეხმობდნენ და პოლონდნენ კიდევაც ბედნიერებას. სწორედ ასეთმა შრომამ, მინდობილი საქმისადმი პრინციპულმა დამოკიდებულებამ და რაც მთავარია, საუცხოო ორგანიზატორულმა ნიჭმა განაპირობა ახალგაზრდა კაცის უორჟი ბუკიას შრომითი ბიოგრაფია. მისი გზა დაიწყო ბრიგადირობიდან, შემდეგ იყო ფერმის გამგებანი, რაიკომის ინსტრუქტორი, წევლის საბჭოთა მუშაობის დირექტორი, ნოვარის და პირველი მაისის კოლმუშაობების თავმჯდომარე, ხუთის კოლმუშაობის თავმჯდომარე. მას კარგად ცნობდნენ რაიონში, რესპუბლიკაში, პარტიის ცენტრში მის შემართებას, გამჭრიახობას და საქმისადმი თავდადებას. მისი ამ თვისებების გამო, ბატონი უორჟის ყოველთვის იქ უშვებდნენ ხელმძღვანელად, სადაც უფრო ჭირდა, სადაც მუშაობდა ფეხზე იყო დასაყენებელი.

კოლხური კოლორიტით საჯიჯაოელი მშრომლის კარ-მიდამო, ყოველთვის იქცეოდა სტუმრის ყურადღებას, უფრო მეტად კაცს წესა და რიგზე ცხოვრება თავის ოჯახში, მათ კომუნა სახლების შემოგარენს ამშვენებს კოხტად და ღამაზად მოწყობილი ეზოები, ბატონი უორჟის ხელმძღვანელობისა ოჯახური შემოსავლების ზრდამ, კიდევ უფრო დაატყო ხელი მათი კარმიდამოს დამშვენებას, გაიცა შეღავათიანი, გრძელვადიანი სესხები, რომლითაც შენდებოდა ახალი საცხოვრებელი სახლები.

ბატონი უორჟის შრომით ბიოგრაფიაში გამოჩენილი ადგილი უკავია სოფელ საჯიჯაოს, სადაც იგი 1980 წელს აირჩიეს კოლმუშაობების თავმჯდომარედ. ამ დღიდან სამუდამოდ დაუკავშირდა სოფლის და კაცის სახელი ერთმანეთს, რომელსაც კოლმუშაობა აერთიანებდა. „უორჟის კოლმუშაობა“—ასე ჩაეწერა ეს ორი სიტყვა ერთმანეთს, რადგან ბატონი უორჟისთვის სასიცოცხლოდ მნიშვნელოვანი გახდა სოფელი, სადაც ის ათენებდა და აღაშენებდა. მისი სამუშაო დღე დღის ექვს საათზე, მეცხოველეობის ფერმიდან იწყებოდა. სასოფლო-სამეურნეო წარმოების მართვის სრულყოფის თანმიმდევრულმა განხორციელებამ, მატერიალური სტიმულირების გონივრულად გამოყენებამ, ხელი შეუწყო მეცხოველეობის აღმაშენებელს და შემდგომ განვითარებას. მისი მუშაობის პერიოდში, სულაღობის და პროდუქტიულობის მა-

ტეხასთან ერთად, მნიშვნელოვნად გაიზარდა მეცხოველეობის პროდუქციის წარმოება. კოლმუშაობის წარმატებებში განსაკუთრებული წვლილი შეჰქონდა მემცენარეობის დარგებს, კერძოდ ჩაისა და სიმინდის კულტურებს. არ ვაპირებ დღეს ციფრების ხილვას, მაგრამ ამ კულტურების მოსავლობის მხრივ საჯიჯაოს კოლმუშაობა ერთ-ერთი მოწინავე იყო რესპუბლიკაში.

„მუშაობ, ძრისტიანულად, კაცურად მიცხმობრე“

ერთ დროს მეგობრებით „დახუნძლული“ დღეს ჩუმად, თითქოსდა შეუმჩნევლად, ეულად დადის. თითქმის „შემომცალაო მეგობრები, მეზობლები, თანატოლები,—იცის ხშირად თქმა, არადა ბატონი ოთარ კობახიძეს, ამ ცნობილი გვარის წარმომადგენელს, ფიზიკურად და სულიერად მშვენიერ ადამიანს, არც თუ ისე ცოტა აქვს სათქმელი თუ მოსაგონარი...

ოთარ კობახიძემ სოხუმის პედაგოგიური ინსტიტუტის ისტორიული ფაკულტეტი დაამთავრა, უმაღლეს პარტიულ სკოლაშიც ისწავლა, შემდეგ—სოხუმში საქართველოს სუბტროპიკული მეურნეობის ინსტიტუტი აგრონომის სპეციალობით. როცა მის ბიოგრაფიას წაიკითხავ, ადვილად მიხვდები, რომ ეს პიროვნება ძალზე ნაივითი და განათლებული გახლავთ. სად არ უშუშავინა—ხობის კომპანიაშია თუ პარტიის რაიკომებში, რაიონული გაზეთის რედაქციაში პასუხისმგებელ მდივნად, დაფინის კომბინატისა თუ დამზადების კანტონის დირექტორად, რაიონის მთავარ აგრონომად... ეს ის მცირედი ჩამონათვალია, სადაც მას უღვაწია, უღვაწია და დაფასებულნიც გახლდათ, ახალგაზრდების ყოფილ თავკაცს დღემდე გამოყოფია მათზე ფიქრი და განცდა...

ოთხმოცს გადაცილებული პიროვნება დღემდე რჩება თავისი იდეების ერთგული, უფვარს კითხვა და უფრანდ გაზეთებში „ქექვა“. რედაქციის ყოფილი მუშაკი ახალ უფრანდ-გაზეთებს დღემდე გვერდს ვერ უვლის, მას ყოველთვის კეთილი საქმეები უკეთება, სხვის საქმეში ცუდად არასდროს ჩარეულა, მისგან წყენაც არავის ახსოვს, პირიქით, ხალხის კეთილდღეობა და მამული მისთვის ყოველთვის უპირველესია...

ამასწინათ ის ჩვენი სტუმარი გახლდათ.

ბატონი ოთარ, როგორ მოიგონებთ ბავშვობისა და ახალგაზრდობის წლებს?

—ჩემი ბავშვობა შესაშური ნამდვილად არ ყოფილა, მიუხედავად იმისა, ცუდად არ ვცხოვრობდი. დღევანდლობასა და ჩემს ბავშვობას შორის პარალელის გაკლება ნამდვილად შეუძლებელია. ჩვენ ბევრი რამ გვაკლდა—სათამაშოები თუ წიგნები, ტრანსპორტი თუ სხვა რამ, პირველი მოხმარების ნივთები, ფუფუნებაზე ლაპარაკიც კი ზედმეტი იყო... ბავშვებს მაშინ სახლში შეკერილი ფეხსაცმელი და ტანსაცმელი გვეცვა, ბევრს ისიც არ ჰქონდა...

ახალგაზრდობა კი ომის წლებს დაემთხვა. სოფელში თითქმის ყველა მამაკაცი ფრონტზე გაიწვიეს. 16-17 წლის ბიჭები სოფლის კომკავშირელებთან და კავშირგარეშე ახალგაზრდებთან ერთად ველ-მინდვრებში ვიყავით გასულნი. ეხნავდით, ვთესავდით, მოგვეჭადა სიმინდი, ლობიო, სოიო, რაც სახელმწიფოს ბარდებოდა, თანხა საქართველოს ავიამშენებლობის ფონდში ირიცხებოდა. საქართველომ მაშინ რამდენიმე გამანდგურებელი თვითმფრინავი გამოუშვა ფრთაზე ლამაზი წარწერით—„საქართველოს კომკავშირი.“ იგი ფაშისტებს რისხვად ატყფებოდა, რაც ჩემი თაობის ახალგაზრდებისათვის უღიდესი სიამაყე იყო.

რას იტყვით იმ ადამიანებზე, რომლებიც თქვენი ცხოვრების გზის გამკვალავი გახლდათ?

—ფიზიკურ შრომას და ადამიანებთან ურთიერთობას ბავშვობიდანვე შეგეჩვიე. ალბათ ეს ცხოვრებამ მოიტანა. დიდი პატივისცემით ვიხსენებ იმ კეთილ, ზნემაღალ და განათლებულ ადამიანებს, რომლებმაც ჩემს კარგ ადამიანად ჩამოყალიბებაში დიდი წვლილი დაიდეს. ესენი გახლავთ ის უფროსი მეგობრები, რომლებიც ჯერ იყვნენ მასწავლებლები, ცხოვრების გზის გაკვალავი მეხმარებოდნენ, შემდეგ კი მეგობრები, სულთი უახლოესი ადამიანები გახდნენ—აწვანებულნი: ჭიჭიკო ლაბარია, შერ კუჭავა, მამა სიორდია, კალისტრატე ნურბატა, ანტიფო ჭეჭია და უამრავი სხვა კეთილი ნების ადამიანი.

ჩემი ცხოვრების პირველი ნაბიჯები ჭიჭიკო ლაბარიასთან მაკავშირებს. მაშინ ის კომკავშირის რაიკომის პირველი მდივანი იყო, მე კი მისი ინსტრუქტორი. თბ წელიწადში კომკავშირის რაიკომის პირველი მდივანი გახვდით, ასე ჩავები კომკავშირულ საქმიანობაში... წლებმა გამოცილებს შემძინა, გამოცილებამ და განათლების მიღებამ გზა გამიხსნა და ახალი მიზნების ასრულებისკენ მიბიძგა... ცხოვრება დაუსრულებლად გრძელდებოდა...

თქვენი აზრი დღევანდელი ახალგაზრდობის წიგნიერებაზე?

—ჩემი დროს და შემდგომი თაობების ახალგაზრდების უდიდესი ნაწილი, იმ თაობის წარმომადგენლები გახლდათ, რომლებმაც თავიანთი ღირსეული სიტყვა თქვეს საქართველოს აღმშენებლობაში—ეს იყო განათლების სფერო, ჯანმრთელობა, კულტურა, ხელოვნება, მწერლობა, პოლიტიკური სარბიელი, მუსიკა თუ სხვა დარგები. გვყავდა ასობით შრომისმოყვარე გმირი, მშრომელი, წიგნიერი ადამიანი.

დღეს? დღევანდელი XXI საუკუნის ახალგაზრდობა, უფრო დახვეწილი, ამაღლებული სამყაროს შვილები, განათლებულები, ენების მცოდნენ არიან. მათი თვალსაწიერი ზეამაღლებულია. ჩვენ თუ პირველად ტელევიზორი გვაოცებდა, მათ კომპიუტერიც არ აღეკვებოთ, ინტერნეტმა სამყარო მათ სულ სხვა თვალთადახანა, შეიმეცნეს და შეითვისეს ახალი ტექნოლოგიები. ინტერნეტით ერთმანეთს ნახულობენ და ესაუბრებიან. სწავლების მეოთხედიც შეიცვალა, ბევრი რამ მოსაწონი და

მისაღებია, რაც მთავარია, ჩემი აზრით, მოზარდმა არ უნდა დაკარგოს სამშობლოს, ჩვენი ენის, ჩვენი სარწმუნოების სიყვარული და მისთვის ბრძოლის ყინი. მოზარდს, ახალგაზრდას ყოველთვის უნდა ახსოვდეს, რომ ის ქართველია, ის მართლმადიდებელი ქრისტიანია, რომ იგი დავითის, თამარის, ვახტანგის, გიორგის, ცოტნეს, ქეთევანის, ილიას, თველორე მღვდელის შთამომავალია. რომ საქართველოს ჰყავს ცოცხალი წმინდანი ილია II...

განათლება და კულტურა ყოველთვის პირველ ადგილზე იყო და უნდა იყოს ნებისმიერი ეპოქის ახალგაზრდისთვის და ღმერთმა ნუ ქნას, ასე არ იყოს.

თქვენი ცხოვრების ყველაზე დიდი სიხარული?

—ჩემს ცხოვრებას წარმატებებთან ერთად, უპირველესად, ჩემი ოჯახი ალამაზებდა. მყავდა შესანიშნავი მეუღლე, განათლებული და კარგი ადამიანი ზინა ქათამაძე, მყავს ჩემთვის უსაყვარლესი შვილები ნანა და პაატა, შვილიშვილები სანდრო კობახიძე და მარი რამიშვილი. ჩემი აზრით, ესაა ცხოვრების აზრი და მიზანი. სწორედ ისინი მასულდგმულებენ და დარჩენილ ცხოვრებას მილამაზებენ. მახარებს ქვეყნის წარმატებები, მალეღვებს ის სიტუაციები, რაც ჩვენს ქვეყანაში ხდება. ეს ჩემი თაობის ადამიანთა ტკივილია. ცუდად, რომ გვაქვს დაკარგული ტერიტორიები, მაგრამ იმედია, ეს ყველაფერი მოგვარდება. ოჯახთან ერთად მყავდა და მყავს დიდი სამეგობრო წრე, ეს ჩემთვის უდიდესი განძია.

ბატონი ოთარ, ხართ ეკლესიური?

—გეტყვით, ბიძა მყავდა მღვდელი, ვიცე რა არის ეკლესიურად ცხოვრება, მაგრამ ეკლესიურად არ მიცხოვრია, თუმცა ღვთის სიყვარული და რწმენა მუდამ თან მსდევდა. ბუნებით ვარ მიმტყველები, ჩემი ცხოვრების წესით, ღვთის გზისთვის არასოდეს მიღალატინა, არ მიკეთებია მკრეხელური საქციელი. ვფიქრობ, ქრისტიანულად, სწორად, კაცურად ვიცხოვრე.

თქვენი უპირველესი სურვილი?

—ჩემი შვილების და შვილიშვილების ბედნიერი ცხოვრება, რომ მათ ბედნიერ და ერთიან საქართველოში იცხოვრონ, რომ არასოდეს ნახონ შიში, განცდა, ტკივილი, უფვარდეთ თავიანთი სამშობლო. იყონ ერთმუშად შეკრულნი. ჰყავდეთ დიდი სამეგობრო. უნდა იცოდნენ, როცა ბევრი ხართ, ძლიერი ხართ, ვერავინ და ვერაფერი მოგვრევთ. ასე დამოძღვრავ სხვის შვილებსაც.

ჩემი სურვილია, ვიხილო ერთიანი, ძლიერი საქართველო.

კაბინეტს მიღმა

რუბრიკის სტუმარია სობის მუნიციპალიტეტის გამგეობის აპარატის უფროსი ბესო ნაჭყვია. თუ როგორია ბატონი ბესო არასამსახურებრივ გარემოში, ამას ჩვენი ინტერვიუდან შეიტყობთ

დღევანდელბამდე ცხოვრების ბევრი ეტაპი გამოიარეთ და რომელს გამოარჩევდით?

რომელიმე ეტაპის გამორჩევა გამიჭირდება იმიტომ, რომ მქონდა ბედნიერი ბავშვობა. მასწენდება ჩემი მშობლიური სობის №2 საშუალო სკოლა, ჩემი პედაგოგები, თანაკლასელები და დღესაც, როდესაც ყოველდღიურად გავდივარ სკოლასთან, თვალწინ ის წლები მიდგას და გული სითბოთი და

ოჯახის მართვის ჩემი მეთოდებით.

როგორი უნდა იყოს ტრადიციული ქართველი მამაკაცის მოთხოვნები ტრადიციულ ქართულ ოჯახში და თქვენ რამდენად ტრადიციული ბრძანდებით?

ზუსტად ჩვენი სასაუბრო თემის გაგრძელებაა. ზოგიერთი თვლის, რომ ტრადიციულობა რაღაც არქაიზმია, თუმცა ამას, საბედნიეროდ, ზოგიერთი თვლის და არა

ჰქვია—ღედა, ინგა და მე. მე და ინგა დიდიხანა—საათამდე სამსახურს ვეკუთვნი, ღედა კი ოჯახს. საღამოს ვიკრიბებით ერთად და ღედა სახლის ამბებს გვიყვება, სამაგიეროდ, ჩვენ სამსახურის ამბებს არ ვუყვებით, ინგას საოცარი იუმორი აქვს და ღედის მოყვლილს ვარჩევთ. მიხარია, რომ ღედას და ინგას გამორჩეულად უყვართ ერთმანეთი. საერთოდ, ვთვლი, რომ თბილი ოჯახი გვაქვს და ასე ვუყურებთ მომავალს, როცა ღედას, ინგას და მე ოჯახის მთავარი წევრი შეგვემატება.

ხართ თუ არა რელიგიური?

ვარ, მაგრამ ცხოვრებას ეკლესიურად ვერ ვახერხებ, იმდენად დატვირთული ვარ სამსახურში და სახლში.

ერთი ახლობლის ბაჩლი

გრძნობას, რომელიც ჩემი აზრით ძალიან ინდივიდუალურად განსაზღვრავს ადამიანის შემეცნებას. მეექვსე გრძნობა უხილავ განზომილებაში ფსიქოლოგიურად გადასვლის უნარია, რომელიც ინტუიციის დონეზე მამდევს მინიშნებას. ზოგჯერ ამაზე ფილოსოფიურად მეცინება, მაგრამ ადამიანებს ძალიან კარგად ვგრძნობ და ვცნობ.

საყვარელი ადამიანისთვის ყველაფერი თუ მივირთმევიათ?

არა. ალბათ ჩემი ხასიათის თვისებაა ის, რომ ვერასდროს ვერ

ერთ-ერთი სუბიექტი მორჩილი ანუ უფრო სუსტია. აქედან გამომდინარე, ადამიანები არჩევანს თვითონ აკეთებენ, ვისთან ექნებათ ურ-

თიერთობა, პატივსაცემ პიროვნებებთან, თუ მორჩილებისთვის მზა-შემდგომად ადამიანებთან.

ეშმაკი ადამიანი საშიშია?

გიდათ გულწრფელად გითხრათ, ეს კითხვა ძალიან არ მომწონს. ეშმაკი დაცემული ანგელოზია და დაცემული ადამიანის საშიშროებაზე საუბარი ზედმეტიც კია.

რას ნიშნავს თქვენთვის ხობელობა?

მე ვარ ხობელი, ეს ჩემთვის ნებისმიერ დროსა და საქმეში აბსოლუტური წერტილია. ხობელობა ჩემი ოჯახის, მეგობრების, მეზობლების, ნაცნობების, უცნობების, სობის სტუმრების, ხობიდან სხვაგან წასული ჩემი მასპინძლების წინაშე უდიდესი პასუხისმგებლობაა, სადაც ჩემი საყვარელი „ოდაბადეს“ სახელი მთელი გრძნობითა და ღირსებით უნდა ვატარო.

რა აზრის ხართ ვაზეთ „სობის მოამბეზე“?

უპირველესად ხობელი ვარ და ვაზეთი „სობის მოამბე“ ძალიან ფასეულია ჩემთვის. სასურველია ვაზეთი ხობის მუნიციპალიტეტის ყველა მაცხოვრებელთან უახლესი ამბებით მიდიოდეს და რაც შეიძლება მეტ ხობელს ჰქონდეს მისი ისეთივე მოლოდინი, როგორც ჩვენ გვაქვს—თქვენს აქტიურ მკითხველებს.

„სამყარო ჩემი მეტწიარია“

სიყვარულით მევსება, სიჭაბუკის წლები ბედნიერი მქონდა, მიუხედავად იმისა, რომ სტუდენტობამ სამოქალაქო ომის წლებში მომიწია. ხოლო, რაც შეეხება დღევანდელბამდე, მიყვარს ის საქმე, რომელსაც ვემსახურები და ვაკეთებ, თუმცა არ მინდა ისე გაივლით, თითქოს უღარდელი ცხოვრება მქონდა, იყო გარკვეული სიმძნელები, იმდენად რუხობაც, მაგრამ სასოწარკვეთილი არასდროს ვყოფილვარ, მომავალს ყოველთვის იმედით შევყურებდი.

რა იცით თქვენი გვარის წარმომავლობის შესახებ?

ნაჭყვია, „ნაჭა“ და „ყებური“ მეგრულში ტრადიციულობის მიმანიშნებელია. ორივე ოჯახის კერიის დამახასიათებელია და ეტყობა, ჩემი წინაპრები ძირითადი ფუძის დამფასებლები იყვნენ, ანუ იცოლენენ კერიის ფასი. მე ასე მგონია და ასე მინდა იყოს, რადგან შინაგანად ძალიან ტრადიციული ვარ, მენტალობით, ხასიათითა და

ყველა. პირადად ჩემთვის ტრადიციული ქართველობა, მამა-კაცობა, ნიშნავს იყო ისეთივე ტოლერანტი, როგორც ჩვენი ღირსეული წინაპრები იყვნენ, სულიერად ძლიერები და ოჯახში მეუღლის, ღედის და საერთოდ ქალის მოკრძალებული პატივისცემელები იმ დონეზე, რომ მათგან ასევე პატივისცემა და რიდი მიიღო, როგორც ოჯახის მამა-მთავარმა და მმართველმა, სტუმარ-მასპინძლობის უღრმესი ფილოსოფიის მატარებელი, რომელიც თაობიდან თაობას უნდა გადაეცეს, რითაც ქართველი ერი გამორჩეულია. ტრადიციულობა ეს არის „ჭირსა შიგან გამაგრება“ და „მეგობრობა გზად და ხიდად“. ეს შინაგანად უნდა იგრძნოს და დაამკვიდრო, ამას მხოლოდ სიტყვებით ვერ მოყვები, აქ ნაკლები უნდა თქვა და მეტი გამოხატო.

თქვენი ოჯახი?

ჩემს ოჯახს, ასეთი სახელი ვინ არიან თქვენი მეგობრები?

საკმაოდ ფართო სამეგობრო წრე მყავს. ჩემს მეგობრებს სახელობით ნამდვილად ვერ დავიხსენებ, მაგრამ ერთგვარ ჯგუფებად არა, მაგრამ პირობითად დროის მიხედვით დავყოფ. ბავშვობის ანუ ბავშვის მეგობრები, ეს დრო ძალიან კარგად მახსოვს. შემდეგ სკოლის, სტუდენტობის მეგობრები და შემდგომ ჩემი ცხოვრების გზაზე გამოჩნდნენ ადამიანები, ვინც წლებია ერთად ვდავართ, ერთმანეთის ღრმად და ჭირით მოვდივართ. მტერი ნამდვილად ვიცი არა მყავს, ყოველ შემთხვევაში მე არავის მიმართ არ მიგვირძნვია, თავი მტრად და აქედან გამომდინარე, სამყარო ჩემი მეგობარია.

რა არის თქვენთვის მნიშვნელოვანი?

წარმომადგინა ჩემი თავი ყველაფერში, ყოველთვის მქონდა ამის კომპლექსი. არასდროს ვიყავი ის ტიპაჟი, რომელსაც ერთი ქალი მოსწონს და უყვარს, ყოველთვის მრავალფეროვნება მიყვარდა და თუ რაღაც არ გამომდიოდა ისე, როგორც მე მინდოდა, ისე გადავსულვარ ერთიდან მეორეზე, რომ ის პირველი მაშინ გამხსენებია, როდესაც შემიხვევით სადმე შეგხვედრილვარ.

უცხო ქვეყანაში თუ იცხოვრებდით?

დროებით ალბათ შევძლებდი და ვაძლებდი, მაგრამ დიდი ხნით და სამუდამოდ არა და ვერა, რადგან მე ჩემს ხობს არა ფიზიკურად, სულიერად ვარ მიჯაჭვული. რა პარალელს ვააქვებდით მორჩილებასა და პატივისცემას შორის?

პატივისცემა ორი სულიერად ძლიერი ადამიანის ურთიერთობაა, მორჩილება კი თავად ამბობს, რომ

კოლეგა

სალომე, შენ ხობელთათვის ახალი სახე ხარ, აქედან გამომდინარე, ამ შაბლონურ კითხვას გვივარს ვერ ავუვლო, გააზრდები თუ შეიძლება?

დავიბადე და გავიზარდე ხობში. დავამთავრე სობის №1 საშუალო სკოლა, შემდეგ საქართველოს ტექნიკური უნივერსიტეტის უფროსი სტიპენდიანტი ვიყავი. მყავს ღედა — ბელა გვილია, პროფესიით ექიმი, მამა — როლანდი ქაჯაია, უფროსი და ნანა, რომელიც ღედის კვალს ვაჰყვება და პროფესიით ექიმა და ჩემი ტყუპი ძმა — დათო. ამჟამად ვმუშაობ სობის მუნიციპალიტეტის გამგეობაში.

როდის და სად დაიწყო შენი სამსახურებრივი კარიერა?

ჩემი სამსახურებრივი კარიერა დაიწყო 2009 წლის 19 იანვარს, ნათლისღების დღესასწაულზე. ეს თარიღი ჩემთვის, ამ ბრწყინვალე დღესასწაულზე

„ქურნალისცი საზოგადოების აღვთკაცია“

ჩვენი სტუმარია სობის მუნიციპალიტეტის გამგეობის ინფორმაციის უზრუნველყოფისა და საზოგადოებასთან ურთიერთობის განყოფილების წამყვანი სპეციალისტი სალომე ქაჯაია

თან ერთად სიმბოლურიცაა, რადგან ეს ის პერიოდია, როცა უმაღლეს დამთავრებულ ახალგაზრდას ყველაზე რთული პერიოდი უდგას ცხოვრების მნიშვნელოვანი ეტაპის დასაწყებად ან არდასაწყებად, სწორედ ამ დროს ჩემს ცხოვრებაში სრულიად მოულოდნელად ჩნდება ბატონი ივანე ტყეშელაშვილი (სობის მუნიციპალიტეტის გამგებელი), მაშინ შ.პ.ს. „ხეთის დაფნა და ციტრუსის“ დირექტორი გახლდათ და მიწვიდის დახმარების ხელს, სიმართლე გითხრათ, რომ არა ეს ხელი, ალბათ მე დღეს „აქ“ არ ვიქნებოდი. ამისათვის მას კიდევ ერთხელ მინდა მადლობა გადავუხადო.

როგორც ვიცით, ამ თანამდებობაზე სულ ცოტა ხანია რაც მუშაობ, ხომ არ გაგიჭირდა?

ორი თვეა რაც ამ თანამდებობაზე ვადმოვები და პროფესიიდან გამომდინარე, ყველაზე ახლოა ჩემთვის, აქ იმდენად თბილი და ერთმუშადა შეკრული გუნდი დამხვდა, რომ ამის

პრობლემა არ შემქმნია.

როგორია შენი როლი საზოგადოებასთან ურთიერთობის საკითხებში?

როგორ გითხრათ, ჩემი და ზოგადად განყოფილების მოვალეობაა მუნიციპალიტეტის გამგეობასა და საზოგადოებას შორის კომუნიკაციური პროცესების მართვა. მინდა გავიხსენო ასეთი სიტყვები, რომელიც ეკუთვნის PR-ის „მამად“ წოდებულ არტურ პეიჯს: „ყველაფერი იწყება საზოგადოებრივი ნებადრებით და არსებობს მისი კეთილგანწყობის შედეგად.“ ჩვენი როლი კი იმაში მდგომარეობს, რომ თვალყური ვადევნოთ და აღნიშნულ პროცესებში შევინარჩუნოთ საზოგადოების კეთილგანწყობა.

როგორც ურნალისტი, როგორ ფიქრობ, უნდა იყოს თუ არა პრესა თავისუფალი?

რა თქმა უნდა, პრესა და ზოგადად ურნალისტიკა თავისუფლების გარეშე არ არსებობს. „ურნალისტი საზოგა-

დობის ადვოკატია, ისე, როგორც პროფესიონალ ადვოკატს მოეთხოვება, იგი გამართულად, პროფესიონალურად და კომპეტენტურად უნდა იცავდეს საკუთარი დაცვის ქვეშ მყოფი „სუბიექტის“—საზოგადოების ინტერესებს.

შენთვის, როგორც პიროვნებისთვის, სად იწყება და სად მთავრდება თავისუფლება?

მინდა გითხრათ, რომ მე ვარ „თავისუფალი“ ადამიანი. დიან, ბრჭყალებს ვიყენებ იმიტომ, რომ გარკვეულწილად მე სასიამოვნოდ დამოკიდებული ვარ იმ პრინციპებზე, რასაც მართლმადიდებლობა ჰქვია.

ყველაზე დასამახსოვრებელი დავალება შენი მუშაობის პერიოდში?

ეს არის ინფორმაცია გამწვანების აქციის კვირეულის შესახებ. თემა სახელწოდებით — „დარგე ხე, გააღამაზე შენი ქალაქი“, რომელიც საქართველოს მასშტაბით სრულიად საქართველოს კათალიკოს-პატრიარქის ლოცვა-კურთხევით მიმდინარეობს და რომელშიც სობის მუნიციპალიტეტის გამგებლის ინიციატივით, სობის საჯარო მოხელეები აქტიურად იყვნენ ჩართულები. ეს იყო ამ სამსახურში გადმოვსლის მძლავრი პირველი დავალება და ურნალისტიურ სამყაროში ჩართვის ჩემი ერთგვარი სავიზი-

ტო ბარათი.

შენ და შენი სამეგობრო წრე... —ეს არის ის, რის გარეშეც მე უბრალოდ ვერ ვიცოცხლებ. მეგობარი ჩემთვის ყველა და ყველაფერია, თან მინდა აღვნიშნო, რომ ჩემი სამეგობრო წრე ძირითადად საპირისპირო სექსის წარმომადგენლებსგან შედგება.

ხარ თუ არა მიმტეველები?

ვარ და მიმანია, რომ ეს აუცილებელია, თითქმის არ მახსენდება შემთხვევა რამე მწყენოდა და გულში ჩამელო.

რას ვერ აპატიებდი მეგობარს?

შეიძლება ბანალურად მოგეჩვენოს, მაგრამ მაინც ვიტყვი, რომ ყველაფერს ვაპატიებდი, ალბათ იმიტომ, რომ ჩემს ცხოვრებაში ღვთის წყალობით არ ყოფილა შემთხვევა, მსგავსი დიდიმის წინაშე დავმდგარიყავი. ზოგადად ვთვლი, რომ მიუტეველები არაფერია.

როგორ ფიქრობ, ხვალინდელი დღე, რომ დღევანდელზე უფრო კარგი იქნეს, ამისათვის რა არის საჭირო?

—იმედია და რწმენა... რწმენა იმისა, რომ ყველაფერი, რაც ჩვენს გარშემო ხდება, ღვთის ნებაა... გვეჯეროდეს, რომ ყველაფერი კარგად იქნება...

ნათქვამია, თვალები სულის სარკეაო. ამ ქალბატონის თვალები ყოველთვის სიმშვიდეს, თანაგრძობას და სიყვარულს გამოხატავს. თუ დაკვირვებით შეხედავ, იგრძნობ შორს მიმალულ სევდასაც, რომელიც მხოლოდ მისი საკუთრებაა და არავის, ყველაზე ახლოებულ ადამიანებსაც კი არ უშეუღლებს, რადგან არ უყვარს თავის განცდებზე, პირად ემოციებზე სხვასთან საუბარი. მიანინა, რომ ადამიანი თავის სადარდებელს თვითონ

კრედიტულები-225. ასეთია ოფიციალური მონაცემები ქალბატონზე, ექიმზე, სამი შვილისა და ექვსი შვილიშვილის ბებიაზე, ქალბატონ ნათელა ჯიჯელავაზე, რომელსაც 2009 წლის 7 აგვისტოს დამსახურებული ჯილდო-ლირსების ორდენი გადაეცა, ეს მაღალი ჯილდოც ქალბატონმა ნათელამ, მორიდებული, ყოველგვარი ხმაურის გარეშე მიიღო ისე, როგორც მას ჩვევია, თავმდაბლობა ხომ მისი ცხოვრების თანმდევია. როგორც ყველა განათლებულ ადამიანს, ქალბატონი ნათელაც თავისთავზე მუწვი მოსახურება, მაგრამ ჩვენი დიალოგი მაინც შედგა.

ექიმობა ოჯახურმა გარემომ გადამაწვევტინა. ბავშვობიდან ვოცნებობდი ექიმი გამხდარიყავი და მეც მამაჩემით გადამეჩინა მრავალი ადამიანის სიცოცხლე, შემემსუბუქებინა მათთვის ტკივილები, თავ-

ჯანდაცვა-სახელმწიფო-სამართლებრივი

რომელსაც გააჩნია ძლიერი მატერიალური-ტექნიკური ბაზა.

ლირსების ორდენით დაჯილდოვებას, წინ უსწრებდა სხვა ჯილდოები-სრულყოფილი საქართველოს მედიცინის მუშაკთა დაცვის ასოციაციის ოქროს მედალი, ჯანდაცვის სფეროში ხანგრძლივი და ნაყოფიერი მუშაობისათვის საპატიო სიგელი, ადგილობრივი თვითმმართველობის (სობის მუნიციპალიტეტის) საპატიო სიგელი.

და მაინც... ჩემთვის ყველაზე დიდი ჯილდო ხალხის მადლიერება და მათი სიყვარულია, რომელსაც მე ყოველთვის ვგრძნობ და რომელიც ძალას მძაბვებს...

ბევრი ადამიანის სიცოცხლის გადარჩენის შემთხვევა მახსოვს, მაგრამ ერთი ეპიზოდი მეტად მაინც ველოვარ შემიძინა იყო. რამდენიმე

მისი ყველაზე დიდი ჯილდო ხალხის სიყვარულია

უნდა მოერიოს. მაგრამ არის მასში ისეთი რამ, რომელზეც შეუძლია დაუსრულებლად და გატაცებით ილაპარაკოს, ესაა მისი პროფესია, მისი პაციენტები, ზოგადად კი ჯანდაცვა. იგი ყველას უყვარს, ენდობიან, სჯერათ მისი.

ქალბატონი ნათელა ჯიჯელავა აფხაზეთში, გულირიფთის რაიონში დაიბადა. მედიცინისადმი განსაკუთრებული სიყვარული მისმა ოჯახმა განაპირობა. მამა-დათი ჯიჯელავა ქირურგი-გინეკოლოგი და გულირიფთის რაიონის ცენტრალური საავადმყოფოს მთავარი ექიმი იყო. დედა-ლოლა წითლიძე ამავე საავადმყოფოს ქირურგიული განყოფილების უფროსი მედია.

სკოლის დამთავრების შემდეგ, ნათელა თბილისის სახელმწიფო სამედიცინო ინსტიტუტის თერაპიულ ფაკულტეტზე ჩაირიცხა, გაიარა ინფექციურ სნეულებათა ციკლზე კვალიფიკაციის ასამაღლებელი კურსები, თბილისის ექიმთა დახლოების ინსტიტუტში. 2001 წელს მიიღო სერთიფიკატი „შინაგანი მედიცინა“.

ქალბატონი ნათელა იმითაც არის გამორჩეული, რომ იგი მუდმივად ცდილობს აიმაღლოს პროფესიული დონე, გაეცნოს სიახლეებს, გამოიყენოს ეს სიახლეები პრაქტიკულ საქმიანობაში. ამიტომაც ქალბატონი ნათელას სამუშაო მაგიდაზე მუდამ იპოვება სხვადასხვა სახის სამედიცინო ლიტერატურა, თანამედროვე ჟურნალ-გაზეთებს, სადაც მედიცინის უკანასკნელი მიღწევები ასახულია.

2005-2008 წლებში ქალბატონმა ნათელამ საქართველოს სახელმწიფო სამედიცინო აკადემიაში გაიარა დიპლომის შემდგომი უწყვეტი პროფესიული განათლების დასრულებული პროგრამის კურსები და ტრენინგები, რისთვისაც მიიღო უკ-ს I ტიპის

დაპირველად ეს უფრო რომანტიკული გატაცება იყო, რომელიც მერე პროფესიის სიყვარულში გადაიზარდა.

განსაკუთრებული თვისება, რომელიც აუცილებლად უნდა გააჩნდეს ექიმს, ადამიანის, პაციენტის სიყვარულია.

ჩემი სტუდენტობის პერიოდი დაემთხვა, ქართული მედიცინის თვალსაჩინო წარმომადგენლების მოღვაწეობას. ლექციებს გვიკითხავდნენ სავოკლთაოდ ცნობილი პროფესორები და აკადემიკოსები, როგორებიც იყვნენ: თამარ ლეკონიძე, ანეტა ჟღენტი, ვახტანგ ბოჭორიშვილი, ირაკლი ტატიშვილი და მრავალი ცნობილი სახეები.

ინსტიტუტის დამთავრების შემდეგ მუშაობა დავიწყე წალენჯიხის რაიონის საავადმყოფოს ინფექციური განყოფილების ექიმად, შემდეგ თერაპიული განყოფილების თერაპევტ-ორდინატორად. 1999 წლიდან დღემდე ვმუშაობ ამბულატორიულ-პოლიკლინიკური გაერთიანების უბნის თერაპევტად.

10-15 წლის წინანდელი ექიმის მუშაობა დღევანდელ მუშაობასთან რადიკალურად შეცვლილია. თუ წინათ, დიაგნოზის დასმა ძნელი იყო და იგი ხშირ შემთხვევაში ინტუიციურ დაყრდნობით და პრაქტიკულ გამოცდილებას ეყრდნობოდა, დღეს დიაგნოზის დასმა გაადვილებულია, რადგან ამაში გვეხმარება თანამედროვე გამოკვლევების მეთოდები, როგორცაა ულტრაბერითი, კომპიუტერული, მაგნიტურ-რეზონანსული, ექოსკოპიური გამოკვლევები; ამის გარდა, ხობში გაიხსნა ახალი, კეთილმოწყობილი, თანამედროვე ტიპის საავადმყოფო,

წლის წინ, საავადმყოფოში მოიყვანეს 15 წლის გოგონა თეკლე ნარსია ახალი ხიბულიდან, რომელიც უგონო მდგომარეობაში იმყოფებოდა, დიაგნოზი ასეთი იყო-ჩირქოვანი მენინგიტი. მის მკურნალობაში გამოვიყენეთ ბოჭორიშვილის მიერ მოწოდებული ახალი მეთოდი, ორი დაბალი დოზით-დამის შემდეგ, მას ცნობიერება დაუბრუნდა, მდგომარეობა თანდათან გაუმჯობესდა და იგი მოკლე ხანში სრულიად განიკურნა. ერთი სიტყვით, მე და ჩემმა კოლეგებმა ეს გოგონა სიკვდილს გადავარჩინეთ.

რა თქმა უნდა თითოეული გადარჩენილი სიცოცხლე, ჩემთვის დიდი სიხარულია.

ყველაზე დიდი ბედნიერება ჩემთვის, ჩემი შვილები და შვილიშვილებია.

აქ შემქმლო დამამთავრებინა წერილი, მაგრამ იგი არ იქნებოდა სრულყოფილი თუ არ შევეხებოდი ქალბატონ ნათელას ოჯახს, მის მეუღლეს, ხობში და მის ფარგლებს გარეთაც ცნობილ პიროვნებას-გრიგელ (გრიშა) კუკავას, კაცს, რომელმაც ადრე დატოვა ამქვეყნიური ცხოვრება და მარადისობაში ჩაიძირა, როგორი იყო ბატონი გრიშა? საზოგადოების პასუხი თითქმის ერთგვაროვანია-უპატიოსნესი, უწესიერესი, განათლებული და უსოხოდ კეთილი, ალბათ ბუნებამაც იზრუნა იმისთვის, რათა ამ ოჯახის შვილებსაც და შვილიშვილებსაც იმავე თვისებები დაანათობა, რაც მშობლებს გააჩნდა.

წერილს ქალბატონი ნათელას საყვარელი ფრაზით დავამთავრებ: „ნუ გეშინია, ყველაფერი კარგად იქნება“.

მანანა შულაია.

მემსახურები ჩემს საყვარელ ხალხს

...მას ყველა იცნობს ხობში, ნამყოფია თითქმის ყველა ხობელი ოჯახში. მას ელოდებიან, როგორც მშველელს, მხსნელს, მკურნალს, მრჩეველს. ისიც, ჩვეული თბილი ღიმილით, მისი ავადმყოფთან და მისი მოსვლა ერთნაირად ამშვიდებს ავადმყოფსაც და ავადმყოფის ახლობლებსაც. ყოველთვის მოზომილია, მშვიდი, საოცრად თბილი ხმით შეუძლია მძიმე მდგომარეობის განმუხტვა...

ქალბატონი ირინა ბერაია თავისი პროფესიონალიზმისა და ადამიანობის გამო უყვართ, აფასებენ ხობში. იგი ქართული ტრადიციების მატარებელი ქალბატონია. ფიქრობს, რომ ქალმა არ უნდა გადასწროს მამაკაცს, უფალმა ჯერ მამაკაცი შექმნა, შემდეგ მოუვლინა მას ქალი-მეორე ნახევრად და თანამაზრედ... თუმცა, თვითონ თავისი მეორე ნახევარი, საყვარელი მეუღლე იური თოღუა ადრე დაკარგა და დღემდე მის სულს მოუშუბნებელ ჭრილობად გასდევს.

ორი ბავშვით ცხოვრებას მარტო შეეგებოდა, გამოიარა ძალიან რთული პერიოდები, სულიერი დაბალბობის და ფიზიკური დატვირთვის მძიმე დრო, მაგრამ თავისი განათლებულობით, აქტიურობით, შრომით, ზრუნვით, ზნემაღალი შემწყნარებლობით მოვიდა დღემდე.

დღეს იგი ბედნიერი დედა და წარმატებული ექიმაა. მისი დამსახურების გამო ამ დღეებში მას მაღალი ჯილდო-ლირსების ორდენი გადაეცა.

დავებარე 1953 წელს ქალაქ ბათუმში. 1970 წელს დავამთავრე ქ. ფოთის V საშუალო სკოლა, 1980 წელს ქ. თბილისის სახელმწიფო სამედიცინო ინსტიტუტის სამკურნალო ფაკულტეტი, რომლის დამთავრების შემდეგ ვმუშაობდი ქ. ფოთში, 1985 წლიდან დღემდე ვმუშაობ ქ. ხობში კარდიოლოგად. გავლილი მაქვს ტრენინგები ჩემს სპეციალობაში, სხვადასხვა თემებზე, ოჯახის ექიმის კურსები და სხვა აუცილებელი სემინარები.

გულ-სისხლძარღვთა დაავადებები საერთო სიკვდილიანობებს შორის დაახლოებით 45% შეადგენს. თანამედროვე ტექნოლოგიებს შეუძლია მართლაც სასწაულების მოხდენა, მაგრამ ხელმისაწვდომობა ჯერჯერობით პრობლემაა.

გულის დაავადებები ქრონიკული ხასიათის ნოზოლოგიურია, რომლის პრევენციაც და მკურნალობაც შესაძლებელია. პრევენციული ღონისძიებები სწორედ ჩემი კარდიოლოგების მუშაობის საფუძველს წარმოადგენს, რომლის მთავარი კრიტერიუმებია: თამბაქო-არა, მიიღო ჯანსაღი საკვები, შეინარჩუნო ხომეტი, წონა და ვარჯიში.

სახელმწიფო პროგრამები, გულის დაავადებებზე და ოპერაციების შემთხვევაში, მართალია, არსებობს მხოლოდ სპეციფიკური კლინიკები, კერძოდ გულის თანდაყოლილი მანკით დაავადებული პაციენტების კარდიო-ქირურგიული მომსახურება, კონონალური ანგიოგრაფია-თანადავადებით.

გულის თანდაყოლილი მანკით დაავადებულ 18 წლამდე ასაკის პაციენტებზე თანადავადების გარეშე.

განგებამ ისურვა და ვიდრე ოცნებას მოვასწრებდი, გამანებებია. დღეებით გრძნობაა, როცა შენი შრომა ფასდება, თუმცა უზარმაზარი პასუხისმგებლობა და შიში ახლავს თან, იმით, რომ გამორჩეულობის შეგრძნება არასოდეს მქონია. სახელმწიფოსაგან, ქვეყნისაგან მხარდაჭერა დიდ სტიმულსა და ენერჯიას მძლავრს. მართალია მე ირინა ბერაია ვარ და ჩემს საკეთებელს ვაკეთებ, მაგრამ მაინც ვთვლი, რომ ჩემი მეუღლის იური თოღუას ჩრდილში ვიმყოფები, ამ ფაქტორებსაც ვეპოტნები.

საქმის ჩუმად კეთება მირჩენია, ზედმეტად გამოჩენა არ მიყვარს, ამიტომ ცოტა უხერხულობის შეგრძნება მქონდა, მაგრამ თან საიმავეტ მუშაობდა, როცა გუბერნატორმა ზაზა გორიზიამ მე-ადილი გადმიძევა. დასაჯილდოვებულ 3 პიროვნებას შორის მხოლოდ ერთი ქალბატონი გახლდით. დღეს თუ რამეს წარმოვადგენ ამ გარემოს დამსახურებაა, რომელშიც ვტრიალებ.

ამ შეფასების მოპოვება საკმაოდ ძვირად დამიჯდა, იყო ბევრი უძილო ღამე, ნერვიულობა, სტრესი, უამრავი სირთულე, თუმცა ამის გარეშე მიღწეულს გემო არა აქვს. ჩემზე გაცილებით კარგებიც არიან. ბელის მადლიერი ვარ, სიკეთის დანახვის და აღიარების ნიჭით დაჯილდოებული ადამიანების გარემოცვაში, რომ მიწვევს ყოფნა.

ძნელი არ არის იყო კეთილი, უფრო ძნელია იყო სამართლიანი, ორმაგად სასიხარულო, იყო ეს ყველაფერი, იმიტომ რომ ყველაზე ბედნიერ დღეს (შვილის ქორწილის) დღეს გახშირანდა. მინდა დიდი მადლიერება გამოვხატო რაიონის ხელმძღვანელების, ყველა ხობელის და იმ ადამიანების მიმართ, ვინც თუნდაც ერთი მარცვალი შემაწვია სიტყვაში „დაჯილდოვდეს“.

ყველაფერი სტიმულს მძლავრს, კიდევ უფრო გაორკეცებული ენერჯიით და შემართებით ვემსახურე ჩემს საყვარელ ხალხს.

ველოცავთ ქალბატონ ირინას დამსახურებულ ჯილდოს, ვუსურვებთ ჯანის სიმრთევეს, სიმხნევეს, სიხარულს და ექვეყნო-წინ უფრო დიდი წარმატებები გელოდებთ ქალბატონი ირინა!

მანანა შულაია

ჯანმრთელობის დაცვის სახელმწიფო პროგრამები მოსახლეობისთვის

2011 წლის ჯანმრთელობის დაცვის სახელმწიფო პროგრამების მიზანია, მოსახლეობის მიზნობრივი ჯგუფებისთვის შექმნას ფინანსური გარანტიები, სამედიცინო მომსახურების ხელმისაწვდომობისთვის და უზრუნველყოს საზოგადოებრივი ჯანდაცვის წინაშე მდგარი ამოცანები.

პროგრამით გათვალისწინებული მომსახურების უზრუნველყოფას ახორციელებენ საქართველოს შრომის, ჯანმრთელობის და სოციალური დაცვის სამინისტრო და სამინისტროს საზოგადოებრივ კონტროლს დაქვემდებარებული სისპ სოციალური მომსახურების სააგენტო, დაავადებათა კონტროლისა და საზოგადოებრივი ჯანმრთელობის ეროვნული ცენტრი. სწორედ ამ საკითხზე არსებობს საქართველოს მთავრობის 2011 წლის 15 თებერვლის დადგენილება, 2011 წლის ჯანდაცვის სახელმწიფო პროგრამები“.

შ.პ.ს. „სობის ამბულატორიულ-პოლიკლინიკური გაერთიანება“ გახლავთ „ზოგადი ამბულატორიული დახმარების კომ-

პონენტის“ შემსრულებელი, რომელიც ითვალისწინებს:

* 0-დან 6-წლამდე ასაკის ბავშვების ამბულატორიული მომსახურების (იმუნოხაცია-ვაქცინაცია, სამედიცინო მეთვალყურეობა) და სამედიცინო პრობლემათა მართვა.

* ასევე განმარტავს, რომ ამბულატორიულ მომსახურების სპეციფიკური პირობები 60 წლის ზევით და 6-დან 60 წლამდე ასაკით დაიბეჭდოს დაავადებულთა, ინკუბირებული (ონკოლოგიური). IV კლ. ჯგუფი-პაციენტებისათვის.

* ამბულატორიული მომსახურების სპეციფიკური პირობები 60 წლის ზევით მოსახლეობისათვის არის, ის რომ ქრონიკული დაავადებები (პიპერტონული დაავადება, შაქრიანი დიაბეტი, გულის იშემიური დაავადება, ბრონქიალუ-

რი ასთმა, ონკოლოგიური დაავადებები IV კლ. ჯგუფი)-უფასოა.

* ფთიზიატრიული დახმარების პროგრამას, რომელიც ითვალისწინებს ტუბეროფილის მქონე, თვითდინებით მისული ან პირველადი ჯანდაცვის ქსელის მიმართული ყველა საეკვო შემთხვევის გამოკვლევას, ფთიზიატრის კონსულტაციას, ნახველის ბაქტერიოლოგიურ გამოკვლევას 3X-ადად.

* ამბულატორიული დონეზე, სამედიცინო საჭიროებიდან გამომდინარე სამედიცინო ცნობები, რეცეპტების (გარდა ავტომობილის მართვის მოწმობის, იარაღის ტარების ნებართვის და ჯანმრთელობის მდგომარეობის შესახებ ცნობა № IV 200-ა) უფასოდ გაიცემა.

* შაქრიანი დიაბეტი დაავადებული პაციენტებისათვის ინსტრუმენტული და

ლობორატორიული გამოკვლევები (სისხლის შრატში კრეატინინი-ნ თვეში IX, ეკგ (ელექტროკარდიოგრაფია) და თვალის ფრესკის გამოკვლევა წელწადში 1-ჯერ უფასოდ კეთდება.

* სადაზღვეო კომპანიების („აღდაგი“, „ვესტი“, „იროა“, „იმედი-L“, „იისი ჯგუფი“, „არქიმედ“) ბენეფიციარების მიღებას, როგორც ქალაქის ასევე სოფლის იმ ბენეფიციარებისათვის თუ მათ აქვთ უბნის ექიმის მომართვა (რეფერალი) ვიწრო სპეციალისტებთან-ქირურგი, ნევროპათოლოგი, ოფთალმოლოგი, ყელ-ყური, დერმატოვენეროლოგი, უროლოგი, ონკოლოგი, უფასო მომსახურებას ითვალისწინებს.

* რაც შეეხება თერაპიულ პროფილებს, ბენეფიციარებისათვის მიღება თერაპევტთან ფასიანია, იმდენად რამდენა-

დაც სოფლის საექიმო ამბულატორიები დაკომპლექტებულია საოჯახო ექიმებით, მუნიციპალიტეტის გამგებლის და გამგებლის ჯანმრთელობის განყოფილების ძალისხმევით ყველა სოფელში არის ექიმი.

* მუნიციპალიტეტის მოსახლეობას მინდა ასევე ვაუწყო, რომ ტუმპკურნალობის დამყოლობის გაუმჯობესებისა და DOT მეთვალყურეობის (ანტიტუბერკულოზური მდიკამენტებით მკურნალობის განხორციელებაზე მეთვალყურეობა) წარმატებით ნატარება კვების პრობლემების მისაღებად ხდება ტალონების გაცემა.

* გარდა ამისა, რეზისტენტული ტუბერკულოზის შემთხვევაში დაავადებულებს ელექვათ 25 ლარი კვირაში IX. გაზის ფული კილომეტრაჟის გათვალისწინებით, სენსიტიური (ჩვეულებრივი) ტუბერკულოზის შემთხვევაში თვეში IX-15 ლარი.

მობრძანდით, გვლით კომფორტულ, სასიამოვნო გარემოში. გისურვებთ ჯანმრთელობას.

მანანა საჯაია

„ნეტავი შეიღოთ მრავალთა...“

16 წლის შაჰა, 12 წლის ნია, 5 წლის ტყუპები ლუკა და ალექსი, ლავანდა (თათია) ალანისა და ირაკლი ჯგერენიას ყველაზე ძვირფასი არსებები არიან. ეს მხიარული და მართლაც მადლიანი ოჯახი ხობში ცხოვრობს. იქიდან ისეთი გულსაგვე წამოვიდა, ყოველდღიური მრთობლები, რომლებსაც აქამდე განვიცდით, უმნიშვნელოდ მოქმედებდა...

ამ კითხვას ალბათ ხშირად გისვამენ, არ ვიციროთ ოთხი ბავშვის გაზრდა?

—რა თქმა უნდა, ოთხი შვილის გაზრდა ადვილი არ არის, ვიტყვი, ძალიან მძიმე და სასიამოვნო ტვირ-

ცხრა წელია ხობის №3 საბავშვო ბაგა-ბაღში აღმზრდელის თანამშრომელი ვარ. ვერ წარმოიდგენთ, როგორ მომწონს და მსიამოვნებს პატარებთან მუშაობა. მართალია ძალიან საპასუხისმგებლო სამსახურია, გონების

თვის დროს განაწილებას როგორ ახერხებთ?

—მათ სიყვარულსა და სიბოლო თანაბარი განაწილება სჭირდებათ, ღვთის შეწევნით, ვახერხებ იმას, რომ არც ერთ მათგანს მოაკლდეს ყურადღება და დედის სიბოლო. პატარების შეკითხვების უფურადღებოდ დატოვება არ შეიძლება და ვცდილობ, თითოეულის ცნობისმოყვარეობა დაკმაყოფილო.

როგორია თქვენი საოჯახო კალაია, მხოლოდ თქვენ მუშაობთ?

—სახელმწიფო სტრუქტურაში მხოლოდ მე ვმუშაობ, ჩემი ხელფასი 80 ლარს შეადგენს. რა თქმა უნდა, ეს ჩვენი დიდი ოჯახისთვის ზღვაში წვეთია, მაგრამ მეუღლეს აქვს მცირე ბიზნესი, დედამთილ-მამამთილიც მუშაობს, ყველანი ერთმანეთს ვუწყობთ ხელს, რათა ბავშვებს აუცილებელი არ მოაკლდეთ, დედა, მუშაობს როგორც საშუალო სახელმწიფო ინფორმაციის, ასე, რომ შეიძლება რჩენას ვახერხებთ.

სახელმწიფო თუ გენმარებათ, ანუ რაიმე სოციალური შეღავათით თუ სარგებლობთ?

—სახელმწიფო მხოლოდ პატარებს საბავშვო ბაღის მომსახურებას უხდის, სხვა რაიმე შეღავათით არ ვსარგებლობთ. მე ხომ შვილებს იმიტომ არ ვაჩენ, რომ სახელმწიფოსგან დახმარებას ველოდები.

როგორ ვესახებთ თქვენი შვილების მომავალი?

—მომავალი ღმერთზეა დამოკიდებული, უფალს ვვედრებ, მომცეს ძალა ჩემს შვილებს გვერდში დაკავდეთ და საქართველოს სამაყუ მამულიშვილებად გაეზარდონ.

რას უსურვებდით ახალგაზრდა და სხვა მრავალშვილიან დედას?

—პირველ რიგში ჯანმრთელობას, დათმანასა და უფლის წყალობას. ვისურვებდი, რომ ყველა ქალი გამხდარიყო იმ წყალობის ღირსი, რასაც მრავალშვილიანი დეობა ჰქვია. უფლის ამ საჩუქარს დიდი დაფასება და გაფრთხილება სჭირდება.

ესაუბრა ნანა კემულარია.

mogeferebi T anbano

დიდიანვე საოცრად აბრწყინებდა მზე პირველ მაისში. მზე ენთოთ გულზე პირველკლასელებსაც; დღეს ხომ ანბანთქების ზეიმი ჰქონდათ სკოლაში. არა, სკოლაში კი არა, სოფლის კლუბში. დღევანდენ პატარები, ისინი ხომ პირველად გადიოდნენ სოფლის დიდ სცენაზე. დღევანდენ და თან ლამაზი ფუჭფულა კაბებითა და ვარცხნილობებით თავს აწონებდნენ ერთმანეთს.

ლამაზად მორთული გახლდათ სცენა: უამრავი ყვავილი, მზის სხივებით განათებული ქართული ანბანის ანბანები, დაკიდებული ბუშტები და მერცხლები, სწავლას დაწაფებული ქალ-ვაჟის სურათი—საოცარ გრძობას აღვიძებდა მხაზველში: იფიქრებდი თითქოს თვით „დედაუნა“ მოსულიყო

სამხლ „კოლხეთის“ სოლისტია. მხიარული და კმაყოფილი ჩანდა მაცურებელი—აპლოდისმენტები არ ეშურებოდა და „ბრაგოს“ შეძახილით ამხნევებდა პატარებს. პატარებმა კი ისეთი „აურზაური“ მოაწვეს სასიტყვეთში, რომ მაცურებელს ერთი სული ჰქონდა გაეყო: თუ რითი დასრულდებოდა ეს ამბავი. ბავშვები სიტყვებს დაეხმარნენ და „აურზაურიც“ ჩაცხრა.

კონცერტის ბოლოს პირველკლასელებმა გულით შეჰფიცეს ქართულ ანბანს, ქართულ წიგნს, ქართულ სიტყვასა და სრულიად საქართველოს, რომ იქნებოდნენ ერთგულნი და მოყვარულნი მშობლიური ენისა და სამშობლოსი. ფიცი ისეთი გულწრფელი და მტკიცე ჩანდა, რომ მათ

ზეიმზე...

პირველკლასელები კიდევ ერთხელ გაამხნევა დამირგებელმა ლალი ფეტევაძემ, რომელმაც მოამზადა ბავშვები ღონისძიებისათვის და აი, კონცერტზე დაიწყო. ბავშვებმა ჯერ ანბანის შექმნის ისტორია ლამაზად უამბეს მაცურებელს, შემდეგ ქართული ასოები გააცნეს მათ და ანბანზე სიმღერა ნაზად და ფაქიზად იმღერეს. სიმღერებს ლექსები ენაცვლებოდა, ლექსებს კი საბავშვო სეკტორები. აი, „მუქთამაქამელა“ გამოჩნდა სცენაზე საგანგებოდ მორთულ —მოკაზმული. პირველკლასელებმა მოახერხეს და „მუქთამაქამელა“ წესიერ, მშრომელ ბიჭადაც კი აქციეს. შემდეგ მოჩუბდა „მზე და წვიმა“ შუარი-გეს—რიტორიკობით გამოჩნდით ცაზე.

პირველ მაისში რომ ბევრი ხელოვანია, ამას ამტკიცებდა სწორედ პირველკლასელთა მიერ შესრულებული „სამაია“ და „აჭარული“. ცეკვები და დედა და მოამზადა XI კლასის მოსწავლემ გიორგი იოსავამ, რომელიც ან-

სიტყვებში ეჭვიც არავის შეპარვია. კიდევ ერთმა ლამაზმა და ჭკვიანმა თაობამ გაიარა სწავლის პირველი წელი ასე ლამაზად და წარმატებით. ეს დღე დაუვიწყარი იქნება პირველკლასელებისათვის, მასწავლებლებისათვის, მშობლებისა და მაცურებლისათვის.

მე, როგორც მშობელმა, მინდა დიდი მადლობა გადაუხადო კლასის ხელმძღვანელს: ლალი ფეტევაძეს, მუსიკის მასწავლებელს: ნათია ლატარიას, ცეკვების დამდგმელს გიორგი იოსავას, თითოეულ მშობელს მხარდაჭერისათვის და რაც მოვარია, მადლობა პატარებს, რომ ასეთი კარგები და ლამაზები იყვნენ.

„და იმ ბედნიერ დღეს გაუმარჯოს, როცა თქვენ გაჩნდით ამ ქვეყანაზე...“

ნიკო კვიციანი, პირველი მაისის ე.შუშანიას სახელობის ხაჯარო სკოლის პედაგოგი.

სადაც დიდ სიყვარულია

თია, მაგრამ ყოველ დღე ვხვდები, თუ როგორ მეხმარება უფალი. ვიცი, რომ ძალიან დიდი პასუხისმგებლობა მაკისრია და ვცდილობ, ჩემი ვალი პირნათლად მოვიხადო. შვილები აღვზარდო ისე, რომელთაც შეეძლებათ უფლის სიყვარულითა და სიკეთით ემსახურონ საკუთარ ქვეყანას.

სამსახურისა და საოჯახო საქმეების შეთავსებას როგორ ახერხებთ, მითუმეტეს, რომ მრავალშვილიანი დედა ბრძანდებით, თანაც საბავშვო ბაღშიც მუშაობთ, იქ რამდენ პატარას ზრდით?

—როცა ნებისმიერ საქმეს სიყვარულით ეკიდები, ალბათ ყველაფერს ართმევ თავს. ძალიან მიყვარს ჩემი სამსახური და ვცდილობ ოჯახზე და სამსახურზე თანაბრად ვიზრუნო. უკვე

მობილიზება გჭირდება, რომ თითოეულ მათგანს მოუსმინო, გაითვალისწინო მათი თხოვნები, დარიცხვა მისცე ყველას, მაგრამ ამას დიდი სიყვარულით ვაკეთებ. 22 პატარას ვუვლი, ბავშვებზე ზრუნვა ჩემთვის სიამოვნებაა. როცა მათ სიყვარულით ანთებულ თვლებს ვუყურებ, ვხვდები, რომ მათაც ვუყვარვარ, ეს ჩემთვის ყველაზე სასურველი განცდაა.

შვილების გაზრდაში ვინ გეხმარებათ?

—დედამთილი ბელა ქარჩავა, რომელსაც ძალიან ვაფასებ. ყველაფერში მიწყობს ხელს. ის არამარტო მეხმარება, არამედ, ზოგჯერ დედის როლსაც ითავსებს. მეამაყება, რომ ჩვენ ასეთი დედა—შვილური ურთიერთობა გვაქვს.

ალბათ დღის წყალობაა, რომ მრავალშვილიანი კიდევ ხომ არ აპირებთ შვილის გაჩენას?

—ნამდვილად დღის წყალობაა და უფალს მადლობას ვწირავ ყველაფრისთვის, რადგან ბედნიერების ღირსად ჩამთვალა, რამეთუ „ქალი შვილთა მსხობიარობით ცხონდება“.

ჯანმრთელობა არ მიწყობს ხელს, მომავალში რა იქნება, უფლის ნებაა.

მრავალშვილიანობა ტრადიციად მოგდგამთ?

—დაიხ. დედაჩემი შვიდი დედ-მამიშვილია, მამა-ოთხის, ირაკლის ბებიაც მრავალშვილიანი ოჯახიდან ყოფილა.

ოჯახში პატარების-

ომის ექო ჩვენ ერთად ვიბრძოდით

ომის ქარცეცხლიან წლებს, მათზე მოგონებებს, ომგადახდილთა მონათხრობებს, მათზე ნარკვევებსა თუ ჩანახატებს ათეული წლებია აშუქებს ჩვენი გაზეთი. არა ერთი რუბრიკა მივიძღვინა ამ ადამიანებისთვის. მართლაც ჩვენი გაზეთი არავის და არაფერს იფიქრებს, მით უფრო ფრონტულ ცხოვრებას...

ამას წინათ რედაქციაში ქალბატონი ეთერ გაბედავა მობრძანდა, რომელმაც ჩვენი გაზეთის წინამორბედი გაზეთი „კომუნისმის მშენებელი“ ერთი ნომერი მოიტანა, რომელიც 1981 წლით არის დათარიღებული და უმორჩილესად ითხოვს ამ გაზეთში გამოქვეყნებული წერილი, რომლის ავტორი გახლდათ ივანე ნიკოლაენკო, კიდევ ერთხელ გამოქვეყნებულიყო. ამით კიდევ ერთხელ პატივი მივუვგო თავისი მამის, ომში დაღუპული მეგრძობის კალისტრატე გაბედავას ადრე შეწყვეტილი სიტყვებისათვის.

სკის არმიის 388-ე მსროლელი-თა დივიზიის ვეტერანთა საბჭოს თავმჯდომარის, თადარიგის კაპიტნის ივანე ვრიგოლის ძე ნიკოლაენკოს მოგონებას.

„1941 წლის შემოდგომაზე ბედმა კავკასიაში შეგვყარა—ქუთაისში, სამტრედიასა და წულუკიძეში ყალიბდებოდა 388-ე მსროლელი დივიზია. ოთხი თვის განმავლობაში ვემზადებოდით მეგრძობლები, რათა მონაწილეობა მიგველო ყირიმისათვის ბრძოლებში.“

ქალაქ წულუკიძეში 782-ე მსროლელი დივიზიაში მსახურობდა თქვენი თანამემამულე, ჭაღადიდელი აგრონომი, ხობელი სერჟანტი კალისტრატე ფილუს ძე გაბედავა.

როგორც თავისი თანამებრძოლები ივონებენ კ. გაბედავა ყოველთვის გათვალისწინებდა მტკიცე დისციპლინით და სამხედრო საქმის ცოდნით და ამასვე მოითხოვდა სხვისაგან.

ძნელი დრო იყო, მტერი უკრაინის მისადგომებს უტყვდა, დაიპყრო ბელორუსია, ბალტიისპირეთი, ემუქრებოდა მოსკოვს, სტალინგრადს და კავკასიას.

ჩვენ ფოთიდან სევასტოპოლის მიმართულებით გაგვეზავნეს და აქ

სამკედრო-სასიცოცხლო ბრძოლაში ჩავებით.

მტერმა ვერ შეძლო ერთხელად ქალაქის აღება და სევასტოპოლის მეორე შტურმისათვის ემზადებოდა.

საბჭოთა კავშირთან ომის დაწყების ნახევარი წლის „იუბილის“ აღსანიშნავად, გენერალ მაგსტრინმა გადაწყვიტა პიტლერისათვის მიერითა ძვირფასი საჩუქარი—1941 წლის 31 დეკემბერისათვის აუღო სევასტოპოლი. პიტლერმა კი მადლობის ნიშნად გადაწყვიტა მისთვის ქალაქ სევასტოპოლის პირველი კომენდატობა ებოძებინა.

ქალაქის მისადგომებთან თავი მოეყვარეთ საბრძოლო ტექნიკის დიდძალ რაოდენობას. მტერმა ეს ყველაფერი „გაითვალისწინა“, მაგრამ ვერ გათვალისწინა მხოლოდ საბჭოთა ჯარისკაცების უმაგალითო გმირობა და თავდადება, სწორედ აქ, სევასტოპოლის მისადგომებთან გატყდა ფაშოში.

ამ ბრძოლებში მედერად იბრძოდა კ. გაბედავა, იგი უკრაინიდან ხელმძღვანელობდა თავის მეგრძობლებს, ცეცხლითა და ხმებით, ყველა სახის საბრძოლო იარაღით უტყვდნენ მტერს.

ამ ბრძოლაში განადგურდა მტერი, დიდძალი დანაკლისი განვიცადეთ ჩვენც. აქ მიიღო ჭრილობა კ. გაბედავამაც, რომელსაც არ მიუტოვებია ბრძოლის ველი და „მწყობრში“ მკურნალობდა.

და, როგორც ნაწილის ხელმძღვანელები და მეგრძობები ივონებენ, სერჟანტი კ. გაბედავა სნაიპერული სიზუსტით ხოცავდა მტერს.

მტერი მაინც არ თმობდა პოზიციას, მესამედ შეუტია სევასტოპოლს. დასისხლიანებულინი, მშვიერ-მწყურვალნი ჩვენი მეგრძობლები მედერად უმკლავდებოდნენ გერმანელთა შემოტევას და ეს ვერძღვებოდა. რვა თვის განმავლობაში ჩვენ გაუძევეთ იმიტომ, რომ ეს იყო პარტიის, სამშობლოს ბრძანება! ძახილი!

სევასტოპოლისათვის წარმოებული ბრძოლების ბოლო ეტაპში მამაცთა სიკვდილით დაეცა ჩვენი თანაპოლელი ერთეულითა მე-3 განყოფილების სერჟანტი კალისტრატე გაბედავა, რომელმაც ბოლო ამოსუნთქვამდე პირნათლად მოიხადა მეგრძობლი-მოქალაქის წმიდათა წმიდა მოვალეობა. კ. გაბედავა მშობლიური კავკასი-

სათვის თავდადებულ თანამებრძოლებთან ერთად ბალაკავაკის გზატკეცილის მე-5 კილომეტრზე, სამლო საფლავში განისვენებს.

ჩვენ ხშირად მოვდივართ ამ სამლო საფლავთან, რათა პატივი ვცეთ იმათ სხონეს, ვინც სისხლი დაღვარა და ყველაზე ძვირფასი—სიცოცხლე შეწირა ჩვენი სამშობლოს თავისუფლებას.

დიდხანს ვეძებდით ჩვენი თანაპოლელის ოჯახს და ბოლოს შევიტყვევით, რომ კ. გაბედავას მეუღლე ზინა და შვილი ეთერი ცხოვრობდნენ ხობის რაიონის სოფელ ჭაღადიდში, ხოლო ვაჟიშვილი—ბონდო ქალაქ ფოთში.

ასევე პატარა ფოთში ცხოვრობს ჩვენი თანამებრძოლები ნიკოლოზ მესხი და ნიკოლოზ ქავთარაძე.

კ. გაბედავას ოჯახი გვეპატიჟება მშობრ საქართველოში, გადაწვეტილი გვაქვს მოვიხაზულოთ დიდი ხნის უნახავი მეგობრები და სერჟანტი კ. გაბედავას ოჯახსაც ვეწვიოთ და თანასოფლებს მოვუწვიოთ სამშობლოსათვის დაღუპული გმირის უკვდავებაზე.“

ფესტივალი „სიმღერა სამეგრელოზე“ იუბილეს შესახებ რად

კოლხ-იბერთა ენა ტკბილხმოვანი ქართულია. ჰანგი ჰამო ობირეში, ფოლკლორის მოვლა-პატრონობა, შესწავლა კი ყველას ვალა, რაც უფრო მეტი გვეცოდინება ჩვენი წარსულის შესახებ, ღრმად ჩავიხედავთ მეგრული სიმღერისა და პოეზიის ლაბირინთებში, მით უფრო მდიდარი ვიქნებით.

ხუთი წელია, სწორედ ამ რწმენითა და შემართებით ვმუშაობთ ძუკუ ლოლუას სახელობის ქართული ხალხური სიმღერის მუზეუმში, მით უფრო, როცა მისი ზედსახელიც „სამეგრელოა“.

ქართული ერის აკვანია-აიაში დაირწა. დღესაც, კოლხ-იბერთა ქვეყანაში, იმის შორეული წარსულიდან, ჩვენამდე მოღწეული ყველაზე უტკბესი ჰანგი. მეგრული ტკბილხმოვანი მელოდია-ლირიზმით გაჯერებული, ასეთი სიმღერის პატრონი მოვალენი ვართ, ვაკეთოთ საქმე ქართული.

მაია (მუზეუმთან არსებული გიმნაზიის მოსწავლე);

„მეგრული ხალხური სიმღერა და ხალხური საკრავები“—ლაშა ჯგერენაია (თორსის საჯარო სკოლის პედაგოგი);

„ქართული ხალხური სიმღერის კანონზომიერებანი—ბესო ბერიშვილი (თორსის საკრებულოს მდივანი);

ექვთიმე ცირდავა—ნანა ჯალალონია (ძუკუ ლოლუას სახელობის ქართული ხალხური სიმღერის მუზეუმის „სამეგრელო“) დირექტორი).

მე არ შევუდგები მიმოხილვას, მაგრამ თამამად შეიძლება ითქვას, მარამ წარმოდგენილი საკონფერენციო თემების მიზანი იყო საგანმანათლებლო ორიენტირი—ჭეშმარიტ სასიმღერო ფოლკლორისტიკაში.

კონფერენცია გაახალისეს და დიდი მოწონება ხვდათ მუზეუმში ჩამოყალიბებული პოეზიის კლუბის „მა ღუვართი აიას“ წევრებს: მარამ ცხადია, ლანა ქარჩავას, სოსანა ლომაიას, ლალი ბაღბაიას, თეონა

წლებში მოძიებული

„ახალი“—სიმღერა „ძაბი დო ბოშიშ ობირეში“. შერეულ გუნდთან ერთად შესანიშნავად გაართვეს თავი სოლისტებმა ნინო გოთოშიამ და მარამ ლომაიამ, სრული ანსამბლურობით უკრავდნენ აკომპანიმენტს პატარა მეჩონგურები: ლანა ქარჩავა, ნინო და მარი ლომაიები, ნინო გოთოშია, ანა კუკავა, ლალი ბაღბაია, თამთა კობახიძე. იყო ტაში, ოვაციები, ღონისძიება მაღალ აკადემიურ დონეზე ჩატარდა.

კულტურულ საგანმანათლებლო ღონისძიებას „ჩვენი კუთხის საგანძური“ ესწრებოდნენ მოწვეული სტუმრები, სობის ინტელიგენციის წარმომადგენლები. დასასრულს სობის მუნიციპალიტეტის გამგებელმა ბატონმა იგორ ტყეპუჩავამ მადლობა გადაუხადა ღონისძიების მონაწილეებს, აღნიშნა, რომ მუზეუმი ამართლებს მიზანს, რამეთუ ის ემსახურება ფოლკლორს, ვარსკვლავების აღმოჩენას, მეგრული სიმღერისა და პოეზიის პროპაგანდას. სობის კულტურის ცენტრის დირექტორმა ბატონმა ბეჟან ნადარაიამ ახლადშექმნილი ფოლკლორული ანსამბლის წევრები: დაფენტი აბშილავა, ტავრიზ კიკაღიშვილი, ლაშა ჯგერენაია, ბესო ბერიშვილი, ბორის ლიპარტია, გულად ჩოკორაია, იურა ვეკუა, ჯანიკო ჯგერენაია, ნუგზარ ბუკია, ცარა სიჭინავა და ლოტბარი რევაზ თოდუა ფასიანი საჩუქრებით დააჯილდოვა.

და ბოლოს, ერთგვარი წრედი მიხდა შევერა, მუზეუმთან არსებულმა საქსპერიმენტო გიმნაზიამ „მისია ამოწურა“.

ხუთი წლის განმავლობაში ბავშვებმა ისწავლეს და შეიყვარეს ქართული სიმღერა, სიმღერა-გალობა თუ საესტრადო სიმღერა, ნუსხა-ხუცური თუ მეგრული პოეზია, ფორტეპიანოზე და ჩონგურზე დაკვირის ხელოვნება, იწვნიეს სცენისა და ტაშის გემო, წარმატებით მონაწილეობდნენ სხვადასხვა კონკურსებში. გიმნაზიას ჰყავს მრავალი კონკურსისა თუ ფესტივალებში გამარჯვებული გიმნაზიელი ნინო გოთოშია, ის სასწავლებლად მიწვეულია არტ-აკადემიაში ბატონი ვალერიან შიუკაშვილის მიერ. ნინომ თბილისში გ. ცაბაძის სახელობის კონკურსში 135

მომღერალთა შორის I პრემია დაიმსახურა და საქართველოს პარლამენტის წევრის მაჟორიტარი დეპუტატის ბატონ გოდერძი ბუკიასაგან ძვირადღირებული საჩუქარი მიიღო.

გიმნაზიელები ხუთი წლის განმავლობაში სობელბსა და რაიონში მცხოვრებთ ზარის ჩამოკვირდნენ ცისკრამდე მეგრული პოეზიითა და სიმღერა „ჰეი მენძელით“ ულოცავდნენ შობა-ახალწელს, რასაც მოსახლეობაში დიდი რეზონანსი მოჰყვა, ეს ბავშვები ხალხმა შეიყვარა და მათთან ერთად ლოცავდნენ ბატონ გოდერძი ბუკიას. მათი ძალებით არაერთი ღონისძიება, კონფერენცია თუ კონცერტი ჩატარდა მუზეუმსა და კულტურის სახლში.

სამუზეუმო ისტორიისათვის თითქმის ყველა ღონისძიება ჩავიწერეთ, ჩვენი მეგობრის საუკეთესო კოლხი ირაკლი შინიას დახმარებით.

ყოველი ზემოთ ჩამოთვლილი ერთი ფესტივალს არის აღმოცენებული—ამოზრდილი, ამ ფესვს ფოლკლორი ჰქვია, მის

ღვთისა და საქართველოს პარლამენტის წევრის, მაჟორიტარი დეპუტატის გოდერძი ბუკიას მეოხებით, ქართველებს კოლხეთში გვაქვს მუზეუმი, რომელიც ატარებს სამუზეუმო თეზას: ვეძიებდეთ და ვპოვებდეთ მივიწყებულ „ახალს“, იმავდროულად ვატარებდეთ სახელმწიფოებრივ კულტურის განვითარების პოლიტიკას ფოლკლორის განვითარების მხრივ.

2011 წლის 3 მაისს, საქართველოს პრეზიდენტის მიერ გამოცხადებული კულტურის დღეების კვირეულს, კულტურულ-საგანმანათლებლო ღონისძიებები—ჩვენი კუთხის საგანძური“ სობის ძუკუ ლოლუას სახელობის ქართული სიმღერის მუზეუმში „სამეგრელოც“ შეუერთდა. განსაკუთრებული ხალხმრავლობა იყო მუზეუმში. რამეთუ მუზეუმის წიაღში, ჩამოყალიბებულ ბავშვთა და უხუცესთა ხალხური ანსამბლების, ასევე ფოლკლორის მოყვარულთა ძალებით მორიგი კონფერენცია-კონცერტი ჩატარდა.

სამნაწილიან ღონისძიებაზე წარმოდგენილი იყო საკონფერენციო თემები, ხალხური სასიმღერო ნიმუშები და მეგრული პოეზია. ფოლკლორის მოყვარულებმა წარმოადგინეს შემდეგი თემები:

ფოლკლორი და ფოლკლორისტიკა—ლელა ალანია (ჟურნალისტი);
ელენე ჭუბაბრია—მარამ ლო-

ფარცვანიას, ბაჩუკი კეკუსაძეს, ნინო გოთოშიას, ანა კუკავას, თათია კობახიძეს, კოტე მხეიძეს, მარამ ლომაიას, თეონა პაპავას, ნინო და ბარბარე ლომაიებს. ისინი საზოგადოების წინაშე წარსდგნენ საინტერესო მეგრული ლექსებით, მათ მიერ წაკითხულიქნა ლაშა გვასალიას, შუკო ჯიქიას, გური ოტობაიას, გიორგი სიჭინავას, ლია ნაროშვილის, შოთა რუსთველის „ვეფხისტყაოსანი“ ბეჯითი ჯალაღონიასეული მეგრულად ნათარგმანები „ეილოშ ტყეხამი“—დან „დაჭყაფური“.

პოეზია შეცვალა მეგრულმა სიმღერამ ყველასათვის საყვარელი ლოტბარის ბატონ რეზო თოდუას ხელმძღვანელობით. კონცერტში მონაწილეობდა მუზეუმთან არსებული ბავშვთა და უხუცეს მომღერალთა ძალებით შექმნილი ფოლკლორული ანსამბლი. რაოდენ პარადოქსულიც არ უნდა იყოს, ფოლკლორული ანსამბლის ყველაზე პატარა წევრი ხუთი წლის მარამ ცხადიაა და ყველაზე მსცოვანი 80 წლის დაფენტი აბშილავა.

ეს არის ერთგვარი მეგობრული ხიდი უფროს და უმცროს თაობებს შორის. ისინი შეხმატკბილებულად მღეროდნენ სასიმღერო ნიმუშებს ფოლკლორული საგანძურიდან. ასევე მათ რეპერტუარში პირველად აუღერდა ჩხოროწყუელი (1838–1913 წწ) ექვთიმე ცირდავას მიერ შექმნილი 2010–2011

რული სიმღერისა და პოეზიის პროპაგანდას. სობის კულტურის ცენტრის დირექტორმა ბატონმა ბეჟან ნადარაიამ ახლადშექმნილი ფოლკლორული ანსამბლის წევრები: დაფენტი აბშილავა, ტავრიზ კიკაღიშვილი, ლაშა ჯგერენაია, ბესო ბერიშვილი, ბორის ლიპარტია, გულად ჩოკორაია, იურა ვეკუა, ჯანიკო ჯგერენაია, ნუგზარ ბუკია, ცარა სიჭინავა და ლოტბარი რევაზ თოდუა ფასიანი საჩუქრებით დააჯილდოვა.

და ბოლოს, ერთგვარი წრედი მიხდა შევერა, მუზეუმთან არსებულმა საქსპერიმენტო გიმნაზიამ „მისია ამოწურა“.

ხუთი წლის განმავლობაში ბავშვებმა ისწავლეს და შეიყვარეს ქართული სიმღერა, სიმღერა-გალობა თუ საესტრადო სიმღერა, ნუსხა-ხუცური თუ მეგრული პოეზია, ფორტეპიანოზე და ჩონგურზე დაკვირის ხელოვნება, იწვნიეს სცენისა და ტაშის გემო, წარმატებით მონაწილეობდნენ სხვადასხვა კონკურსებში. გიმნაზიას ჰყავს მრავალი კონკურსისა თუ ფესტივალებში გამარჯვებული გიმნაზიელი ნინო გოთოშია, ის სასწავლებლად მიწვეულია არტ-აკადემიაში ბატონი ვალერიან შიუკაშვილის მიერ. ნინომ თბილისში გ. ცაბაძის სახელობის კონკურსში 135

მსახურს კი „ძუკუ ლოლუას სახელობის ქართული ხალხური სიმღერის მუზეუმი (სამეგრელო)“.

მუზეუმი ძირითადად საგანმანათლებლო მოძიებით და სამეცნიერო სამუშაოებთან ერთად სამომავლოდ ორიენტირს აიღებს სასიმღერო ანსამბლების შექმნისაკენ, მუზეუმში მით უფრო სიმღერისა—ცოცხალი ბირთვის გარეშე წარმოუდგენელია. მიუხედავად მავანთა მიერ სიტყვით თუ საქმით ხელოვნურად დაბრკოლებების შექმნისა, ჩვენ გაჩერება არ შეგვიძლია, რამეთუ უფლის წყალობით, მუზეუმის ფუნქციონირების ბატონი გოდერძი ბუკიასა და სობის მუნიციპალიტეტის გამგებლის ბატონ იგორ ტყეპუჩავას მხარდაჭერით უფრო მეტს გავაკეთებთ. მით უფრო, რომ წინ საპასუხისმგებლო მისია,—სობის V საერთაშორისო ფესტივალი „სიმღერა სამეგრელოზე“ გველოდება. ყველა მონაწილესა და სტუმარს გეტყვით მადლობას, რამეთუ დღე იგი—3 მაისი, მართლაც იყო ნათელი და საშური.

ღმერთმა დაგლოცოთ და გაგახაროთ არა მარტო ნანაიაში ჰამო ბირათი, არამედ ქართული სულიერების აყვავებით ნანაშიამ (დედასამშობლოს) გასახარად.

ნანა ჯალაღონია,
„**ძუკუ ლოლუას სახელობის ქართული ხალხური სიმღერის მუზეუმის (სამეგრელო)“ დირექტორი.**

წიკითხეთ, საინფორმაცია!

პასიური მოცევა დაყრუებას იწვევს

ყველამ კარგად იცით, რომ მოწვევა მანებელია ჯანმრთელობისთვის. ეს სულ რომ არ იცოდეთ კოლოფზე დიდი წარწერა—„მოწვევა კლავს“ ყველაფრის მთქმელია. მაგრამ ამაზე უარესი პასიური მწვეველობაა. როგორც WIFI იუწყება,

ამერიკელმა მეცნიერებმა ჩატარეს გამოკვლევა და გაარკვიეს, რომ პასიური მწვეველობა ორგანიზმის დაშლასთან ერთად დაყრუებასაც იწვევს.

მათივე უნივერსიტეტის სამეცნიერო ჯგუფი იმდენად გაკვირვებულნი იყვნენ, რომ მოწვევა სმენას აქვეითებს, მათ ჩატარეს ექსპერიმენტი, რომელიც დაახლოებით სამი ათასი ადამიანი მონაწილეობდა. მათ რიცხვში იყვნენ ისეთები, რომლებიც საერთოდ არ ეწვეიან, ასევე იყვნენ მუდმივი მწვეველები და პასიური მწვეველები.

ექსპერიმენტის სანდოობის და სიმართლის დასამტკიცებლად, მათ ყოველ მონაწილეს სისხლის ანალიზი აუღეს. აღმოჩნდა, რომ ის ადამიანები, რომლებიც პასიურად ეწვეიან ან უბრალოდ კვამლს სუნთქავენ ხშირად, სამჯერ უფრო ცუდად აქვთ საქმე სმენასთან. საინტერესო ფაქტი ისაა, რომ ნიკოტინით გამოწვეული დაყრუება შეიძლება იმ დონემდე მივიდეს, რომ საუბრისას პატარა ხმაურის ჩართვის შემთხვევაში ადამიანი ვერ გაიგებს ნალაპარაკებს.

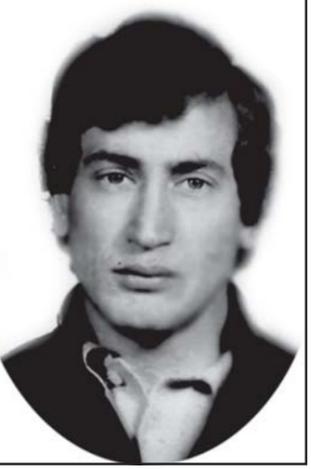
რობობი ალჰინისტი

რობობების გამოკვლევა XXI საუკუნეში არავის უკვირს, მაგრამ მცოცავი რობობი რაღაც ახალია. ახალი ზულანდიის უნივერსიტეტ Canterbury-ში ერთ-ერთმა სტუდენტმა გამოიგონა რობობი, რომელსაც კედლებზე

ცოცვა შეუძლია. მისი თქმით ეს ახალი ნაბიჯია ფანჯრების წმენდის ინდუსტრიაში. რობობს ნებისმიერ ზედაპირზე შეუძლია მოჭიდება და არა მხოლოდ მოჭიდება, მას დამატებით ტვირთის აწვევაც შეუძლია. მისი მუშაობის მექანიზმი მარტივია. იგი ზედაპირზე პაერის გამოყენებით ჩერდება. იგი ერთგვარ ვაკუუმს წარმოქმნის, რომელსაც პატარა ძრავის საშუალებით პაერის ამოტუმბვით წარმოქმნის. სპეციალისტების თქმით ყოველი ასეთი ძრავი რობობს მინიმუმ 1 წელი გამოადგება, შემდეგ უნდა შეიცვალოს, მაგრამ ეს დიდ პრობლემას არ წარმოადგენს, რადგან ძრავი რამდენიმე დოლარი ღირს.

ს ს მ რ ს ი

ჩანელი ლატარიას ხსოვნას მიეძღვნა

მატჩი მაინც უშედეგოდ 0:0 დამთავრდა, შემდეგ პენალტების სერია დაიწყო, სადაც უძლიერესები ზუგდიდელი ფეხბურთელები აღმოჩნდნენ. მათ ჯანელ ლატარიას სახელობის თასი მოიპოვეს. გამარჯვებული გუნდი ზუგდიდის „ბაია“ (მწვრთნელი თამაზ როგავა) და მისი ფეხბურთელები პირველი ადგილისთვის განკუთვნილი თასით, მედლებითა და სიგელებით დაჯილდოვდნენ.

მეორე ადგილი ხობის „იმედის“ (მწვრთნელი ზურაბ ლატარია) გუნდმა დაიკავა, რომელიც მეორე ადგილისთვის განკუთვნილი თასითა და სიგელებით დაჯილდოვდა.

ტურნირზე ორივე გუნდის ფინალური მატჩის საუკეთესო ფეხბურთელები ზუგდიდელი კოკა ქომეთიანი და სობელი ვასიკო კვირტია დაჯილდოვდნენ. პრიზები მწვრთნელმა ბატონმა ლევან ნოდამ დააწესა. გამარჯვებულები და პრიზორები ჯანელის ვაჟიშვილმა ირაკლი ლატარიამ დააჯილდოვა.

დამსწრე საზოგადოებამ, ვეტერანმა ფეხბურთელებმა, მონაწილე გუნდების ხელმძღვანელებმა და ოჯახის წევრებმა პატივი მიაგეს ყოფილი ფეხბურთელის ჯანელის ხსოვნას და ყვავილებით შეამკეს მისი საფლავი. მისი უკვდავოფისადმი მიძღვნილ ბანკეტზე მოწვეულმა სტუმრებმა ჯანელის მიერ განვლილი წლები თბილად და სიყვარულით მოიგონეს.

11-12 მაისს ქ. ხობის ცენტრალურ სტადიონზე ჩატარდა ხობის „კოლხეთის“ ყოფილი ფეხბურთელის, ტრაგიკულად დაღუპული ჯანელ (ჯანიკო) ლატარიას ხსოვნისადმი მიძღვნილი ტურნირი ფეხბურთში.

ჯანელ ლატარია 1977-88 წლებში ხობის „კოლხეთის“ ღირსებას იცავდა. 1987 წელს მან ხობის „კოლხეთთან“ ერთად საქართველოს პირველობაზე შეძლო მეორე ადგილის დაკავება, ხოლო 1988 წელს საქართველოს ჩემპიონი გახდა. უბედურმა შემთხვევამ შეიწირა კარგი ქართველის, პატიოსანი ადამიანის, შესანიშნავი მეგობრის, მეუღლისა და ორი ვაჟიშვილის მამის სიცოცხლე.

ოთხთა ტურნირი, რომელიც სამეგრელო ზემო-სვანეთის ფეხბურთის ფედერაციის ეგიდით და ხობის მუნიციპალიტეტის გამგეობის, საკრებულოსა და განათლების ცენტრის სასპორტო სკოლის პატრონაჟით ხობში ჩატარდა, მასში ხობის „იმედის“, ზუგდიდის „ბაიას“, სენაკის „ეგრისისა“ და აბაშის „აისბერგის“ გუნდები მონაწილეობდნენ.

ხობის „იმედმა“ და ზუგდიდის „ბაიამ“ პირველ დღეს დამარცხეს აბაშის „აისბერგისა“ და სენაკის „ეგრისის“ გუნდები და ფინალში თამაშის უფლება მოიპოვეს.

ფინალური მატჩი დამაბულად წარიმართა. ორივე გუნდი მინდვრის თითოეულ მონაკვეთზე თავდაუზოგავად იბრძოდა, მაგრამ

P.S. რედაქციის თანამშრომლები განსაკუთრებული ყურადღებით და გულისხმიერებით ვადევნებდით თვალს ჯანელი ლატარია სახელობის ტურნირს, რადგან იგი მოიგონეს. არ დავიწყებთ ხომ უკვდავების ტოლფასია... იგი ჩვენი მეგობრისა და ახლობლის ჯულიეტა ლატარიას უფროსი ძმა და გაუნელებელი ტკივილია. ოჯახის ახლობლებს დღესაც ყურში გვიწვივს დედის გოდება და ტირილი, რომელიც დრომ ვერ გაანელა, ვერ შთანთქმა... გულს გვიხარებს ჯანელის ოჯახის სიკეთე და სიხარული. ოჯახისა, როგორც ჯანელის ოცნებობდა და როგორც თავად იყო-გულმართალი, პატიოსანი და მოყვარული...

თუ ამის კომპეტენცია გვეყოფა, გვინდა, ყველას მადლობა ვუთხრათ და მოვესიყვარულოთ მისი ხსოვნის უკვდავოფისათვის.

ირაკლი ლატარია აჯილდოებს გამარჯვებულებს

სობელ სპორტსმენთა ღირსეული ბამარჯვება

ქ. ქუთაისში ჩატარდა XVIII ტრადიციული ღია პირველობა კარატე-დოში, რომელშიც ჩვენი მუნიციპალიტეტიდან ოთხი სპორტსმენი-გეგა გაბისონია, მურად ქირია, გოგა აღონია და გიორგი ჩხეიძე იღებდა მონაწილეობას.

გოგა აღონიამ სამი ბრძოლა მოიგო და მესამე ადგილი დაიკავა, ხოლო გიორგი ჩხეიძემ 6 ბრძოლა მოიგო და ჩემპიონის ტიტული მოიპოვა.

10 აპრილს ქ. ფოთში კარატე-დოში ღია პირველობა ჩატარდა. აღნიშნულ თამაშში სობელმა სპორტსმენებმა ღირსეულად იასპარეხეს. მაქსიმე ლატარიამ მესამე ადგილი, ხოლო გიორგი ჩხეიძემ ხუთი ბრძოლა მოიგო და ლიდერი კვლავ ჩემპიონი გახდა.

კარატე-დოში შეჯიბრება ქ. თბილისში გაგრძელდა, სადაც საქართველოს ჩემპიონატზე სობელი სპორტსმენებიდან სამმა წარმატებულად იასპარეხა.

მესამე ადგილი მაქსიმე ლატარიამ დაიკავა.

გიორგი ჩხეიძე დამაბული სამი ბრძოლიდან მეორე ადგილს დასჯერდა, ხოლო ივანე ქირია ამ თამაშის ჩემპიონი გახდა.

სობელებს ჩვენი მოასპარეხე სპორტსმენების იმელები გვაქვს და წარმატებებს ვუსურვებთ!

ლავა ჯეჯეია, მწვრთნელი.

ტურნირმა საუკეთესოები გამოავლინა

საქართველოს დამოუკიდებლობის დღისადმი მიძღვნილმა ხობის მუნიციპალიტეტის პირველობამ ფეხბურთში 20 აპრილს სტარტი აიღო და 26 მაისს დასრულდა. შეჯიბრებაში მონაწილეობდა 20 გუნდი, რომლებიც გაერთიანებულნი იყვნენ 4 ზონაში, - ხობის, საჯიჯაოს, შუა ხორგისა და ხეთის ზონებში. პირველ-მეორე ადგილზე გასული გუნდები აგრძელებდნენ ბრძოლას ჩემპიონობისთვის.

ხობის ზონიდან შემდეგ ეტაპზე თამაშის უფლება მოიპოვეს ნოჯიხევისა და ხობის გუნდებმა. საჯიჯაოს ზონიდან-ახალი ხიბულისა და ძველი ხიბულის, შუა ხორგის ზონიდან-საგვიჩიოსა და ჭალადიდის, ხეთის ზონიდან-ხეთისა და ხამისქურის გუნდებმა. მერვედფინალში გუნდები შემდგომად დაწვეილდნენ და მატჩები ასე დამთავრდა: ნოჯიხევი-ჭალადიდი-1:0; ხობი-საგვიჩიო-1:0; ძველი ხიბულა-ხეთა-0:0 (4:3); ხამისქური-ახალი ხიბულა-2:0.

პირველ ნახევარფინალურ მატჩში ხამისქურისა და ნოჯიხევის გუნდების შეხვედრა დამაბულ ბრძოლაში წარიმართა და მატჩის ძირითადი დრო ფრედ 0:0 დამთავრდა. პენალტების სერიაში უძლიერესები აღმოჩნდნენ ხამისქურელები (5:3) და ფინალში თამაშის უფლება მოიპოვეს.

მეორე ნახევარფინალურ მატჩში ერთმანეთს ძველი ხიბულისა და ხობის გუნდები დაუპირისპირდნენ, სადაც ძველი ხიბულის ფეხბურთელებმა 2:1 გამარჯვებუ და ფინალში გავიდნენ.

ხობის ცენტრალურ სტადიონზე მესამე ადგილისთვის მატჩში ერთმანეთს დაუპირისპირდნენ ხობისა და ნოჯიხევის გუნდები, მატჩი ნოჯიხეველთა გამარჯვებით 2:0 დამთავრდა და მესამე ადგილი დაიკავეს (ტერიტორიული ორგანოს გამგეობის რწმუნებული სოფელ ნოჯიხევი აპოლონ ალექსანდრია, მწვრთნელი რევაზ წულაია). ფინალში, რომელიც ცენტრალურ სტადიონზე 26 მაისს გაიმართა, ერთმანეთის პირისპირ ხამისქურისა და ძველი ხიბულის გუნდები წარსდგნენ. მატჩი ხამისქურელთა უპირატესობით წარიმართა და მათივე გამარჯვებით 3:0 დამთავრდა.

ამრიგად, მუნიციპალიტეტის 2011 წლის გამარჯვებული ხამისქურის გუნდი (ტერიტორიული ორგანოს გამგეობის რწმუნებული ვასო კუკავა, მწვრთნელი დათო გრიგოლია) ფეხბურთელთა გუნდი გახდა.

მეორე ადგილი ძველი ხიბულის ფეხბურთელთა გუნდს (ტერიტორიული ორგანოს რწმუნებული სოფელ ძველი ხიბულაში რამინ ბიგვაია, მწვრთნელი ფელიქს წურწუშია, მიკონა ქვარაია) ერგო.

ტურნირზე საუკეთესო მთამაშეებისათვის სხვადასხვა ნომინაციაში დაწესებული იყო პრიზები:

საუკეთესო მეკარედ რომან თოლორდავა აღიარეს (ხამისქური).

საუკეთესო მცველი გახდა ლევან სერგია (ნოჯიხევი).

საუკეთესო ნახევარმცველი -პაატა ბუკია (ხობი).

საუკეთესო თავდასხმელი-ლავა თოდუა გახდა (ძველი ხიბულა).

მეცხოვნობა

ბამარჯვებულები და პრიზიორები გამოვლინდნენ

25 მაისს ქ. ხობის ცენტრალურ სტადიონზე ჩატარდა ხობის მუნიციპალიტეტის საჯარო სკოლების პირველობა მძლეოსნობაში. შეჯიბრება გაიმართა როგორც გუნდურ, ასევე პირად პირველობაში.

ინდივიდუალურ შეჯიბრებაში მონაწილეები ერთმანეთს შემდეგ სახეობებში ეჯიბრებოდნენ: გოგონები-სიგრძეზე ხტომა, 60 მ. რბენა, კროსი 500მ. ჭაბუკები-სიგრძეზე ხტომა, 100 მ. რბენა, კროსი 800 მ.

გოგონათა შორის სამივე სახეობაში ხობის №1 საჯარო სკოლის მოსწავლემ მარი ჩხენკელმა გაიმარჯვა.

ჭაბუკებში სიგრძეზე ხტომაში I ადგილი დაიკავა ხობის №2 საჯარო სკოლის მოსწავლემ ზურაბ ბაგრატიამ.

100 მ. რბენაში შუა ხორგის საჯარო

სკოლის მოსწავლემ ბექა შელიამ. 800 მ. კროსში ყველას აჯობა წინაგოლის საჯარო სკოლის მოსწავლემ ჯიმი ბუკიამ.

გუნდურ პირველობებში ადგილები ასე განაწილდა:

I ადგილი ხობის №1 საჯარო სკოლაში მოიპოვა.

II ადგილის მფლობელი ხობის №2 საჯარო სკოლა გახდა.

III ადგილი შუა ხორგის საჯარო სკოლას ერგო.

შეჯიბრება ორგანიზებული და დაფინანსებული იყო ხობის მუნიციპალიტეტის გამგეობის მიერ. შეჯიბრების ჩატარების ორგანიზებაში დიდი წვლილი მიუძღვის მუნიციპალიტეტის რესურსცენტრს (დირექტორი ხათუნა გერგაია).

გამარჯვებულები და პრიზიორები პრიზებითა და სიგელებით დაჯილდოვდნენ.

გვირდი მოამზადა ნანა კეჟულარიამ.

ფრთხილად, თეთრი პეპელა!

ამერიკული თეთრი პეპელა საკარანტინო მავნებელია, გავრცელებული მსოფლიოს თითქმის ყველა ქვეყანაში, ხოლო 1976 წლიდან აღინიშნა დასავლეთ საქართველოში.

დასავლეთში მატლები გაფანტული არიან ბუდის მომიჯნავე ტოტებზე. მავნებელი იზამთრებს ხის ქერქში, მცენარეულ ჩამონაცვენში, ქვების ქვეშ, სიცივისაგან დაცულ ადგილებში, სახლებში, ფარდებებსა და საბარგულებში.

ამერიკული თეთრი პეპელის ფინანსური უნდა გატარდეს კომპლექსური ღონისძიებები

საქართველოში მავნებელი იძლევა II თაობას; მის-ივნისსა და ივლის-აგვისტოში, იშვიათად კი III, არასრულთაობას-სექტემბერში.

გილზე (მიწაზე) ალის გადატარება; * თუ ბუდე ზედა ტოტზეა, მისი მოწვა ხდება გრძელ ჯოხზე გაკეთებული ჩირაღდნი.

VII ასაკის მატლების წინააღმდეგ ეფექტურია მათი შეგროვება, კედლებიდან ჩამოყრა და დაწვა, რათა მავნებლის, რაც შეიძლება მცირე რაოდენობა დაჭურდეს.

ბრძოლის ბიოლოგიური ღონისძიება ტარდება

შეგნარეთა დაცვის სპეციალისტის დახმარებით. გამოიყენება: ბიტოქსინი-20—30 გ/10 ლ-ზე, ბიოლი-10-15 გ/ლ-ზე, დიპეტი-5-10 გ/10 ლ-ზე, ლებელიციდი 10გ/10ლ-ზე ან სინიტი-K 30-40 გ/10ლ-ზე.

*წამლობა ყველაზე ეფექტურია პეპელის მასობრივი ფრენის დამთავრებისთანავე, I ასაკის მატლის გამოჩენამდე 1-2 დღით ადრე, როცა მავნებლის კვერცხი ღია ფერიდან მუქ მოვარდისფრო ფერს იღებს, ან მატლის I-II ასაკში, ბუდის ჩამოყალიბების დაწყებისას (როცა

პესტიციდებთან მუშაობისას დაიცავით უსაფრთხოების წესები!

გამოიყენეთ ინდივიდუალური დაცვის საშუალებები!-შესხურებისას აკრძალულია თამბაქოს მოწვევა, საკვებისა და წყლის მიღება! პესტიციდების გამოყენების წინ დახურეთ სასმელი წყლის ჭები, შეამწყვდიეთ ფრინველი, შეზღუდეთ ფუტკრის ფრენა, თავი შეიკავეთ საძოვარზე საქონლის გაშვებისაგან. ქიმიური პრეპარატების გამოყენებისას დაიცავით შეწამლულ ფართობზე საქონლის გაშვების ვადები (3-5 დღე). ბიოლოგიური ან ქიმიური პრეპარატების ბოლო შესხურებიდან მოსავლის აღებამდე სავალდებულო ღონისძიებებია პერიოდი (ბიოლოგიური პრეპარატის შემთხვევაში-5 დღე), პირეტროიდებისათვის-20 დღე), რათა მიიღოთ ეკოლოგიურად უსაფრთხო მოსავალი.

გასსოვდეთ!

ამერიკული თეთრი პეპელა საკარანტინო მავნებელია!

წიკითხეთ, სინტერესო!

გერმანელმა ხულინარებმა ყაპის ძახვი შექმნეს

კელნის კულინარებმა, გადაწყვიტეს გერმანელი გურმანების ვემოს რეცეპტორების გამოცდა და პირველებმა შექმნეს ყაპის ძახვი.

ხორცის მალახვის მეპატრონე პეტერ მატერნიხი და ყაპის მოყვარული მიხაელ გლისი აღმერთებენ კულინარულ ექსპერიმენტებს.

მატერნიხი კლიენტებს სთავაზობდა შოკოლადიან სოსისებს და სამკურნალო ბალახებით შეზავებულ ძეხვს, თუმცა მიღწეულით არ ემაყოფილებოდა და აგრძელებდა ექსპერიმენტს.

ყაპის ძეხვის შექმნის იდეის განსახორციელებლად, მან მიმართა თავის მეგობარ მიხაელ გლისს. მათთვის ყველაზე რთული გამოდგა ყაპის ხარისხის შერჩევა. აღმოჩნდა, რომ ძეხვში ყველა სახის ყაპა როდი გამოდგება. ასე მაგალითად, მთაფრი არომატის გამო, არ ივარგებს ყაპა ესპრესსო.

ექსპერიმენტებისა და შეცდომების გაკლით, კულინარები მივიდნენ სასურველ დასკვნამდე: მათ შედეგს ყველაზე მეტად მოუხდა რბილი ყაპა კენიდან და მექსიკიდან. ერთ კილოგრამ ფარშს 20 გრ. დაფუჭული ყაპა ჭირდება. როგორც მოტერნიხი ირწმუნება, ყაპის ძეხვი, დიდ სიამოვნებას მიანიჭებს კათხა ლუდის მოყვარულთაც.

ქალები წლიურად 26 აზ. ტანსაცმელს ყიდულობენ

ბოლო გამოკითხვების შედეგად გაჩვენდა, რომ მანდილოსნები წლის მანძილზე დაახლოებით 28 კილოგრამ ტანსაცმელს ყიდულობენ. 1980 წელთან შედარებით ეს მაჩვენებელი 3-ჯერ არის გაზრდილი. გადაინაცვალეთ ინგლისში.

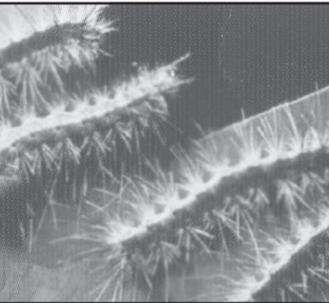
გლოთ ინგლისში. სტატისტიკის მიხედვით ქალი თავისი სიცოცხლის განმავლობაში 133640 ფუნტ სტერლინგს ხარჯავს ჩაცმაში. გამოკითხული ხალხის პასუხების მიხედვით გაირკვა, რომ ყოველ მეორე ვარდერობში აქვს ისეთი ტანსაცმელი, რომელიც არასდროს არ ჩაცვია და არც აპირებს რომ ჩაიცვას. ლუსი სინგლის ჯგუფის აზრით, დღევანდელ დღეს ქალები ამას ნაკლებად უყურებენ, თუ როგორი ხარისხისაა ტანსაცმელი. მთავარია, ყოველ დღე რაღაც ახალი ეცვათ. ეს სავსებით ნორმალურია, რადგან ისინი ტელევიზორებში ვერტეფოდებულ „სელებრითებს“ უყურებენ, რომლებიც ქუჩაში და ხალხის წინაშე ყოველთვის ახალი ტანსაცმელით ჩნდებიან. სტატისტიკის მიხედვით, მხოლოდ კერძაში ყოველწლიურად 100 მილიარდი დოლარის ტანსაცმელი იყიდება და ეს რიცხვი ყოველწლიურად მატულობს. ბოლო წლების მანძილზე გაიკვავა, რომ აქტუალურია ისეთი სამოსის ჩაცმა, რომელიც პოლიუდის ვარსკვლავებს აცვიათ. რა თქმა უნდა, ზუსტად ის ტანსაცმელი არაა, რომელიც ისინი ათასებს იხდიან, არამედ პატენტები. სწორედ აქედან ირკვევა, რომ მოდამ იფიფსიანი ტანსაცმელია.

რა ყნა ვიყოფი ამერიკული თეთრი პეპელის მუხახუბ!

მავნებელი გამოირჩევა დიდი ნაყოფიერებით, ზრდასრული პეპელა (იმავო) დებს 200-2000-მდე კვერცხს მცენარის მზით განათებული ტოტების ფოთლების ქვედა მხარეს. კვერცხები ღია ფერის ქეჩით არის დაფარული.

განვითარების პროცესში მატლი, როგორც წესი, ექვსჯერ იცვლის კანს (ე.ი აქვს 7 ასაკი). ზიანი მოაქვს მავნებლის მატლს (I-დან VI ასაკის ჩათვლით) VII ასაკის მატლი ეშხადება დასაჭურებლად.

მატლის განვითარების ციკლი გრძელდება 30-45 დღე. I-II ასაკის მატლი ფხეკს ფოთლის რბილობს ქვედა მხრიდან. შემდეგ კი მავნებელი ცხოვრობს აბლაბუდას ბუდეში, რო-

მელიც ხეზე ადვილი შესამჩნევია (ზოგჯერ ბუდე 1-1,5 მეტრსაც აღწევს). V ასაკის მატლები ტოვებენ ბუდეს და ჯგუფურად სახლობენ იმავე ტოტის საღ ფოთლებზე, ქვედა მხრიდან. VI ხნოვანების და VII ასაკის

ქანიკური. აბრძოლებიური ღონისძიებები

შემოდგომით ან ადრე გაზაფხულზე ხდება ხის ქერქის ჩამოფხეკა მავნებლის მატლებისა და მოზამთრე ჭურჭებისაგან გასუფთავების მიზნით;

* ნახსლავი ტოტების, ჩამოცვენილი ფოთლების, ნარჩენების შეგროვება და დაწვა; ხეების ირგვლივ ღრმად შემობარვა და მორწყვა.

მეცნიერული ღონისძიება

* ფენისა და სექტემბერში მავნებლის ჭურჭების შესაგროვებლად ხდება ხეებზე დამჭერი სარტყლების გამოყენება (ჯვალის ტომარის ან ბამბის ქსოვილის შემოკვრა ღეროზე ცელოფანის პარკთან ერთად, წვიმამ რომ არ დაასველოს).

პერიოდულად (პეპლის გამოფრენამდე 5-7 დღით ადრე) სარტყელი უნდა მოიხსნას, დაიწვას და განახლდეს;

* მათის ბოლოს-ივნისის დასაწყისსა და ივლისის ბოლოს-აგვისტოს დასაწყისში, სავალდებულოა, მავნებლის მატლებისაგან გაკეთებული ბუდეების ჩამოჭრა და დაწვა!

* მიმდებარე ფოთლებზე კი ალის გადატარება ჯგუფურად მცხოვრები მატლების წინააღმდეგ;

* მოჭრილი ტოტის დაცემის აღ-

აბლაბუდაში შეხვეულია 1-3 ფოთლი).

მექანიკური დინამიკებისა და ბიოლოგიური პრეპარატებით წამლობის ჩატარება რეკომენდებულია მათი შეგროვების მიზნით.

ბრძოლის ქიმიური ღონისძიება-ტარდება მავნებლის როგორც I, ასევე II თაობის წინააღმდეგ (მატლის განვითარების IV ასაკის ბოლოდან, როცა იგი იწყებს ბუდის დატოვებას, VI ასაკის ჩათვლით).

დაიბაზირეთ! - არაეფექტურია ქიმიური პრეპარატებით ბოლო ასაკის მატლების შესხურება!

რეკომენდებულია-პირეტროიდები 10 ლ. წყალზე: დეცისი-5 გ; კარატე 1 კარაზე ზეონი-4გ; ვალსამბა - 4-8 გ; არივო - 1 გ; ალექსანდრი, ვალსაციპერი - 2გ; ფასტაკი - 1-2გ; ალპაკი - 3 გ;

დაზიანებული მცენარეების პესტიციდებით შესხურება ხდება ჩვეულებრივ ზურგსაიდი ან „სოლო“-ს ტიპის აპარატით-ღილის ან საღამოს საათებში.

პესტიციდები შეიძინეთ მხოლოდ სპეციალიზებულ მაღაზიებში, ორიგინალური შეფუთვით!

რანტინო მავნებელია! შეეცადეთ ავტორიზირებული არ გააჩეროთ მავნებელი დასახლებული ხეების ქვეშ. გამგზავრების წინ და ათვალერეთ ავტომობილის მარა და ტვირთი, რათა უნებურად არ გაავრცელოთ ხიდან ჩამოცვენილი მავნებლები!

თქვენი ნაკვეთის უსაფრთხოების უზრუნველსაყოფად უნდა მოხდეს მეზობლის მიტოვებული ან უპატრონო ნაკვეთების გაკონტროლება და კომპლექსური დაცვითი ღონისძიებების გატარება!

მავნე ორგანიზმებისაგან მცენარეთა დაცვის შესახებ საქართველოს კანონის შესაბამისად, პასუხისმგებლობა დაეკისრება იმ მიწის მესაკუთრეს, რომლის მოუვლელი საკარმიდამო ნაკვეთი საფრთხეს შეუქმნის მეზობელ საკარმიდამო ნაკვეთებს!

რეკამ შელია

გახდი, ახსოვხარ შენს სკოლას ოქროსმედალოსანი, პოლიტექნიკურ უნივერსიტეტს კი ჩინებული სტუდენტი, ასპირანტი, დოცენტი, მეცნიერებათა დოქტორი, პროფესორი, სტუდენტებს კი კარგი ლექტორი...

ვაპაყოლობი შენით ძმა თამაზის, და მარინეს ოჯახები-დისშვილები და ძმისშვილები.

2009 წლის 20 ივნისს დამთავრდა მამაშენის სიცოცხლე, შენს შემდეგ მხოლოდ ვარსებობ, ესეც ჩემი ოჯახის, მამიდების, ბიძების, ჩემი დიდი კოლექტივის, მეზობლების, ნათესავ-ახლობლების დამსახურებაა. დღეებს ვითვლი (ნუ მიწყენს ჩემი ოჯახი), როდის ინებებს უფალი შენთან შემახვედროს...

ამდენი თანაგრძნობის და სულიერი თანადგომის გარეშე, ალბათ, ვერ გაუძლებდი ამ ტკივილს. ეს,

შენ მაცოცხლებ ახლაც, რადგან ეს თანადგომაც შენი კეთილშობილების, მაღალი ზნეობისა და კარგი კაცობის დამსახურებაა. ვაი, იმ ოჯახს, ვინც შენისთანა შეილს კარგავს...

მეუღლე ნანა ლომია, შვილები შორენა და თიკო, სიძე ლევანი აგრძელებენ შენს სიცოცხლეს, არდავიწყებისათვის ცოცხლობენ. ვაი, რომ პატარა შვილიშვილის ანა ჭედიძის დაბადებას ვერ მოეწვარი, ის ახლა ორი წლის გახდება, მაგრამ იცის, რომ სურათიდან მისი სახელოვანი ბაბუ იმზირება...

მადლობა იმისთვის, რომ ასეთი კარგი იყავი, ისე იცხოვრე, რომ სიცოცხლეშივე უკვდავგავი შენი სახელი.

გვიყვარხარ და გვენატრები.

ვაშა შელიას ოჯახი.

სობის მუნიციპალიტეტის საკრებულო თანაუგრძნობს მურმან შელიას დედის **ნაუშა ქაცარავა-შელიას** გარდაცვალების გამო.

გაზეთ „სობის მოამბე“ თანამშრომლები ღრმა მწუხარებით იუწყებიან ჭირნახული ქალბატონის, კეთილშობილი, მშრომელი დედის **ნაუშა ქაცარავა-შელიას** გარდაცვალებას და მწუხარებაში თანაუგრძნობენ საუკეთესოდ აღზრდილ შვილებს ნონა და მურად შელიებს.

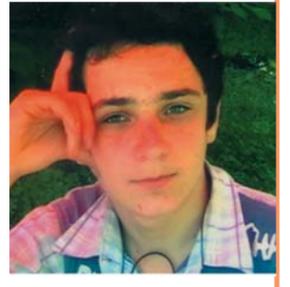
შ.პ.ს. „სობი დასუფთავება და განათებას“ თანამშრომლები თანაუგრძნობენ მურმან შელიას დედის **ნაუშა ქაცარავა-შელიას** გარდაცვალების გამო

სობის ომის, შრომისა და სამხედრო ძალების ვეტერანთა კავშირი ღრმა მწუხარებით იუწყება, რომ გარდაიცვალა სამამულო ომის მონაწილე **დუნია ნანძიშვილი** და თანაგრძნობას უცხადებენ მის ოჯახს.

მოცინა

შოთიკო თუთბერიძე!

სობის მოამბელები გილოცავთ დაბადების დღეს. გისურვებთ ყველა ნატურისა თუ ნაოცნებარის ახდენას. ჩვენ, შენს მშობლებთან ერთად, თითოეული შენი წარმატებისა თუ სისარულის თანახმად ვართ.

შოთიკო, გვჯერა, სახელგანთქანი და გილოცავთ სტუდენტობის დაუწყველად წლებს და იქნები საქართველოს დირხეული მოქალაქე. შენს სიტყვას იტყვი საქვეყნო საქმეების წინსვლაში, როგორც ნიჭიერი, ინციატივიანი და მებრძოლი სულის ახალგაზრდა.

კიდევ ერთხელ გილოცავთ, გლოცავთ და საუკეთესო სურვილებს გიძენთ.

გაზეთი „სობის მოამბე“ თანამშრომლები.

ლუკა ჯობავას!

ჩვენთ პირველი სისარული, ჩვენთ სიამაყე! გილოცავთ დაბადების დღეს. შეილო, უკვე დიდი ბიჭი ხარ, ჭკვიანი, ნიჭიერი, მისიყვარული და დაძვერე. მალე სკოლაში წახვალ. გვჯერა, შენით ვიამაყებთ და გაეცხარებთ.

იყავი დღეგრძელი და მზეგრძელი შენს ძმა ირაკლისთან, ყველა შენს ახლობელთან და თანატოლთან ერთად. მუდამ უდრუბლო და მზიანი ცა გქონდეთ. დიდი სიხვარულით დეიძო და მამიკო.

ივნისი-ბავშვთა დაცვის საერთაშორისო დღე!

პირველი ივნისი ბავშვთა დაცვის საერთაშორისო დღეა. ეს დღე არც ჩვენი მუნიციპალიტეტის მსხვილკერობით დაიწყო. მართალია წინა წლებისაგან განსხვავებით დიდი ზარ-ზეიმით არ ჩაუვლია, მაგრამ ამასაც ჰქონდა თავისი მიზეზი.

ბავშვთა დაცვის საერთაშორისო დღეა. ეს დღე არც ჩვენი მუნიციპალიტეტის მსხვილკერობით დაიწყო. მართალია წინა წლებისაგან განსხვავებით დიდი ზარ-ზეიმით არ ჩაუვლია, მაგრამ ამასაც ჰქონდა თავისი მიზეზი.

ბავშვთა დაცვის საერთაშორისო დღეა. ეს დღე არც ჩვენი მუნიციპალიტეტის მსხვილკერობით დაიწყო. მართალია წინა წლებისაგან განსხვავებით დიდი ზარ-ზეიმით არ ჩაუვლია, მაგრამ ამასაც ჰქონდა თავისი მიზეზი.

ბავშვთა დაცვის საერთაშორისო დღეა. ეს დღე არც ჩვენი მუნიციპალიტეტის მსხვილკერობით დაიწყო. მართალია წინა წლებისაგან განსხვავებით დიდი ზარ-ზეიმით არ ჩაუვლია, მაგრამ ამასაც ჰქონდა თავისი მიზეზი.

ბავშვთა დაცვის საერთაშორისო დღეა. ეს დღე არც ჩვენი მუნიციპალიტეტის მსხვილკერობით დაიწყო. მართალია წინა წლებისაგან განსხვავებით დიდი ზარ-ზეიმით არ ჩაუვლია, მაგრამ ამასაც ჰქონდა თავისი მიზეზი.

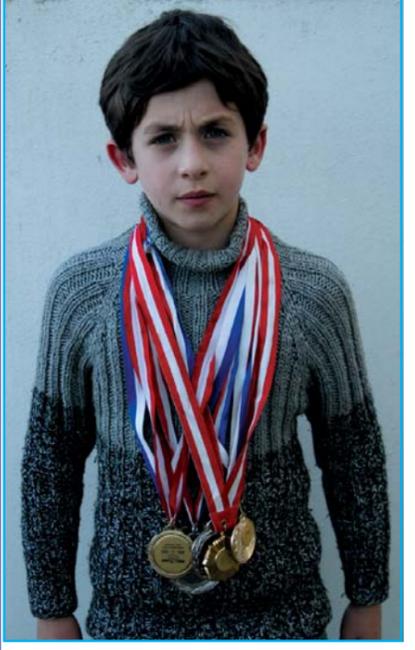
ქართული ცეკვის ეში“-ლაზიკას“ სოლისტი ვერიკო მიქიაშვილი.

„წლის წარმატებული გუნდი“-ნორნ შურნალისტა წრის გუნდი „ცოტნიდელი“ დავით ქანთარია, გივი ლოლუა, ლუკა ლოლუა, გიორგი ჭიჭინაძე, ზურაბ კალანდია, მარიამ შონია, მარიამ ბერაია.

კიდევ ერთხელ წარმატებები მინდა ვუსურვო მოსწავლე-ახალგაზრდობის სახლის თითოეულ ალსაზრდელს, მის ხელმძღვანელს, კოლექტივს. მსურს სტატია ჩემთვის საყვარელი ფრაზით დაეასრულოს: „ნელა მიიწევს ადამიანი ბავშვობიდან მომავლისაკენ. იყოს კეთილი შენი შარავზა, ჯეჯილო, ნორჩო, იქვე ყანადა!“

ნინო ბერბაია

ჩვეულებრივი ბიჭია მამრამ...

ზობში ცხოვრობს, ერთი შეხედვით სიფრთხანა ბიჭი, რომელიც ჭკვიანია, კეთილია და უპრეტენზიო. ის ჰგავს და ამავდროულად განსხვავდება თავისი თანატოლებისაგან. სკოლაში დადის, ბეჯითია, გაკვეთილებს კარგად სწავლობს.

თითქოს ერთი ჩვეულებრივი ბიჭია, რომ არა ერთი რამ...

საჭადრაკო დაფასთან კი მისი უსასრულობის ლაბირინთებში მოქცეული ნათელი გონება საოცარ სიბრძნესა და სილამაზეს კქმნის და ეს ყველაფერი ჭადრაკია, რომელიც პატარა ლუკა შამუგიას სიცოცხლის დარად უყვარს.

საჭადრაკო მიღწევები ლუკა თენგიზის ძე შამუგია (ახვანთიდან დევნილი, გალი) დაიბადა 2001 წლის 11 სექტემბერს ქ. სობში.

ჭადრაკში მეცადინეობა 2007 წელს ზობის მოსწავლე-ახალგაზრდობის სახლის ჭადრაკის წრეში დაიწყო. უკვე 3 წელია ირიცხება ზობის სასპორტო სკოლის მოჭადრაკეთა ნაკრებ გუნდში (მწვრთნელი ეროვნული ოსტატი ირაკლი გეთია). არის საქართველოს 2011 წლის 10 წლიანთა ჩემპიონატის გამარჯვებული (1 ლიგა), უმაღლეს ლიგაში კი თანაგუნდელ გიორგი ლატარიასთან ერთად იმ საუკეთესო 6 მოჭადრაკეთა შორის მოხვდა, რომლებიც

ითვლებიან საქართველოს 10 წლიან მოსწავლეთა ნაკრები გუნდის წევრებად, რომელთაც შეუძლიათ 2011 წლის სექტემბერს ბულგარეთში „ხალატიე პესკიში“ ჩვენი გუნდის ღირსება დაიცვან.

2010 წელს მოიგო ვახტანგ ქარსელაძის მემორიალი, პირველ დაფაზე-პირველი ადგილი არის რაიონის 2010-2011 წლის ჩემპიონი მოსწავლეთა შორის. საგულისხმო და ისტორიულია, რომ 9-10 წლის მოზარდი იგებს 18 წლამდე მოსწავლეთა ტურნირს, ეი 8-9 წლით უფროსებში.

ლუკა ეროვნული ტურნირების ფესტივალების და საკვალიფიკაციო ტურნირების გამარჯვებულია.

შტრიხები პორტრეტთან

ჭადრაკში დედამ, ირმა ქურსუამ მოიყვანა. ძმა ლაშა შამუგიაც ჭადრაკის ცოდნას ეუფლებოდა, თუმცა შემდეგში წარმატებული მოჭიდავე გახდა, ლუკამ მისგან განსხვავებით ჭადრაკს უერთგულა და შედეგებით შორს წავიდა.

მწვრთნელს ირაკლი გეთიას მიანიჭა, რომ მიუხედავად ხანგრძლივი და მძიმე შრომისა, რაც მან ლუკა შამუგიას აღზრდაში ჩალო, გაუმართლა, რადგანაც ლუკას სახით ნიჭიერი და მიზანდასახული მოსწავლე შეახვედრა უფალმა. მისი აზრით, ლუკა არის იდეალი ნამდვილი მოჭადრაკისა, რომელზედაც მრავალი სახელოვანი მოჭადრაკის აღმზრდელი-მწვრთნელი წლების განმავლობაში ოცნებობდა. ის არა მარტო ნიჭიერი, არამედ თვინიერი ერთგულია მასწავლებლისა და იმ საქმისა, რომელიც მას ფანატურად უყვარს.

მისი საუკეთესო მეგობრები, მისი თანატოლები გიორგი ლატარია და დიმიტრი ლომაია არიან, რომლებთანაც ერთად ის თავისი ლამაზი დღეების უმეტესს ნაწილს ატარებს.

ლუკა თამაშობს მთელი არსებით. მისი სიცოცხლის მიზანი ჭადრაკია.

ნათელი, მზიანი, საჭადრაკო მიღწევებით წარმატებული იყოს ლუკას მომავალი.

აზა თათარიშვილი

ფოტო განწყობისთვის

ანა კინიამე სოში, ვარდო ჰუბიათან მიმიხარია

თეონა კობუსაძე ზაფხულია, რხილა, რხილა!...

ანი იოსავას!

გილოცავ დაბადების დღეს! დაე, შენი ბავშვობა ლამაზი და უდრუბლო იყოს. გაიხარე სასახელი და ყველასთვის საყვარელი, შენი ცხოვრების საყვარელი გზები მუდამ ჰქონდეს სასურველი და მიზანმიმართული ყოფილიყოს.

ანი, ჩვენ შენ ყოველთვის ძალიან გვეყვარები, როგორც გოგონა ლამაზი და საყვარელი ნათელი. დიდი სიყვარულით გეფერებთ.

უფლის მაღლი არ მოგკლებოდეს! ნანო კილასონია

ნინო ჩიხლაძეს!

ჩემო კუდრაჭა, ჩემო საყვარელი ანტო გოგონა, დაბადების დღეს გილოცავ! გაიხარე ყველასთვის სასახელი, სიამაყე, ყველაფერს ვიღონებ, რომ შენი ბავშვობა ნანსთან და კუსუნასთან ერთად ყოფილიყოს ლაღი და ბედნიერი. თქვენ ჩემი უსაყვარელი უსიყვარულოები ხართ. მიყვარხარო!

ნარბიზა გეგო.

ღამფუძნებელი: სობის მუნიციპალიტეტის საკრებულო, გამომცემელი შპს „სობის მოამბე“

სარედაქციო კოლეგია: თავმჯდომარე-ნატო ლომაია, თავმჯდომარის მოადგილე-ნანი კილასონია, რედაქტორი-მანანა შულაია, პასუხისმგებელი მდივანი-მერი ლავგილავა, ნანა კემულარია, ნინო გერგაია, ლაშა ცატავა. კომპიუტერული უზრუნველყოფა ჯულიეტა ლატარია.

გაზეთი აწეწო და დაკაბადონდა შპს „სობის მოამბე“. მის: სობი, სტალინის ქუჩა №1 ტელ: 8 (214) 2-21-13; 2-25-81; 855-119-700

ღამფუძნებელი შ.პ.ს. გამომცემლობა „კოლორეტი“. თბილისი, რკინიგზის ჩიხი №20. გაზეთი ხელმძღვანელობს თავისუფალი პრესის პრინციპებით